

Bryssel den 29.11.2017
COM(2017) 708 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET
OCH EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN**

**om vägledning om vissa aspekter av Europaparlamentets och rådets direktiv
2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter**

{SWD(2017) 431 final} - {SWD(2017) 432 final}

I. INLEDNING

Immateriella rättigheter skyddar immateriella tillgångar och gör det möjligt för upphovsmän, uppfinnare och konstnärer att dra nytta av sin kreativa och innovativa verksamhet. Immateriella tillgångar står för mer än hälften av företagens värde, och de blir allt viktigare. I en värld där EU-företag i allt högre grad konkurrerar om innovation, kreativitet och kvalitet är immateriella rättigheter ett effektivt verktyg för att öka konkurrenskraften hos alla företag, inbegripet små och medelstora företag.

Direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter¹ (nedan kallat *direktivet* eller *Ipred*) föreskriver ett minsta men standardiserat antal åtgärder, förfaranden och sanktioner som möjliggör ett effektivt civilrättsligt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. Syftet med *Ipred* är att föra de nationella rättssystemen närmare varandra för att säkerställa en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden².

Utvärderingen av direktivet har visat att de åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i *Ipred* på ett effektivt sätt har bidragit till att bättre skydda immateriella rättigheter i hela EU och bättre hantera intrång i immateriella rättigheter i civila domstolar. Direktivet har lett till upprättandet av en gemensam rättslig ram där samma uppsättning verktyg ska tillämpas över hela unionen. Målet att föra de nationella rättssystemen närmare varandra för ett civilrättsligt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter har i detta avseende uppnåtts³.

De åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i direktivet genomförs och tillämpas emellertid inte på ett enhetligt sätt bland medlemsstaterna. Eftersom direktivet föreskriver en lägsta harmonisering (artikel 2 tillåter uttryckligen nationell lagstiftning att tillhandahålla medel som är fördelaktigare för rättighetshavare) så finns det ingen enhetlig tolkning av direktivets bestämmelser, och det finns skillnader i nationella civilrättsliga förfaranden och rättsliga traditioner⁴. Således skulle EU:s rättsliga ram för civilrättsligt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter kunna gynnas av ett förtydligande av vissa aspekter i direktivet som möjliggör en mer konsekvent och effektiv tolkning och tillämpning.

Trots detta står det även klart att tillämpningsområdet för *Ipred*, även om det tillämpas korrekt, är begränsat till att reglera åtgärder, förfaranden och sanktioner som finns tillgängliga för civilrättsligt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter. *Ipred* kan därför inte ta itu med alla de utmaningar som rapporterats av berörda parter under utvärderingen av direktivet⁵, i synnerhet de som mer allmänt gäller skyddet av immateriella rättigheter utanför ramen för eller före rättstvister. Exempelvis skulle vissa berörda parter vilja förtydliga eller granska reglerna som begränsar tjänstelevererande mellanhänders ansvar, vilka huvudsakligen behandlas i e-handelsdirektivet⁶. Kommissionen har tagit hänsyn till de berörda parternas återkoppling i denna fråga, och samtidigt som den har förbundit sig att upprätthålla det

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, EUT L 157, 30.4.2004, s. 45.

² Skäl 10 i *Ipred*.

³ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar – Utvärdering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter SWD(2017) 431.

⁴ Även om majoriteten av deltagarna enligt det senaste samrådet om direktivet (vars resultat finns tillgängliga på <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18661?locale=sv>) ansåg att de befintliga reglerna på ett effektivt sätt har bidragit till att skydda immateriella rättigheter och förhindra intrång i dem, så anser i synnerhet många rättighetshavare och mellanhänder att de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i direktivet inte tillämpas på ett enhetligt sätt i alla medlemsstater.

⁵ Arbetsdokument – Utvärdering av direktiv 2004/48/EG. Bilaga II – Sammanfattande rapport.

⁶ Artiklarna 12–15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden, EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

nuvarande systemet för ansvarsskyldighet⁷, har den också i ett senare initiativ gett tydligare information om mellanhänders ansvar för att upptäcka och ta bort olagligt innehåll online (inklusive innehåll som gör intrång i immateriella rättigheter)⁸.

Mot bakgrund av detta, framför allt på grundval av de berörda parternas återkoppling under utvärderingen av Ipred, har kommissionen beslutat att utfärda föreliggande vägledning för att klargöra sina åsikter om de bestämmelser i direktivet där olika tolkningar har gjorts⁹.

Denna vägledning ingår i ett omfattande immaterialrättspaket. Utmaningarna när det gäller säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter som inte berör tolkningen och tillämpningen av dessa bestämmelser, och möjliga sätt att hantera dessa utmaningar presenteras i kommissionens meddelande *"Ett balanserat system för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter för att möta dagens samhällsutmaningar"*, vilket också ingår i det paketet¹⁰.

Tyngdpunkten i denna vägledning ligger på följande bestämmelser i Ipred:

- Omfattning (artiklarna 1 och 2).
- Allmän skyldighet (artikel 3).
- Rätt att ansöka om åtgärder, förfaranden och sanktioner (artikel 4).
- Presumtion om innehav av upphovsrätt eller närstående rättighet (artikel 5).
- Regler för att erhålla och bevara bevisning (artiklarna 6 och 7).
- Rätt till information (artikel 8).
- Förbud (artiklarna 9 och 11).
- Korrigeringsåtgärder (artikel 10).
- Beräkning av skadestånd (artikel 13).
- Kostnader för förfarandet (artikel 14).

Syftet med denna vägledning är att underlätta direktivets tolkning och tillämpning av behöriga rättsliga myndigheter och andra parter som är inblandade i säkerställandet av skyddet för immateriella rättigheter i förfaranden före dessa myndigheter. Närmare bestämt syftar detta vägledande dokument till att

- stärka effektiviteten och ändamålsenligheten för ramen för civilrättsligt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (avsnitt II),
- säkerställa ett balanserat tillvägagångssätt för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och förebygga missbruk av åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i direktivet (avsnitt III),
- garantera ett effektivt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, inbegripet i ett digitalt sammanhang (avsnitt IV), och
- garantera den inre marknadens dimension i säkerställandet av skyddet för immateriella rättigheter (avsnitt V).

Medan det i vägledningen tas hänsyn till det faktum att de åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i direktivet är tillgängliga för alla användare av system för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, ägnas särskild uppmärksamhet åt de medel som är särskilt viktiga för små och medelstora företag. Till exempel anges reglerna för att fastställa skadestånd och utdöma kostnader för förfarandet och medel för att förhindra missbruk.

---

⁷ Kommissionens meddelande *"Onlineplattformar och den digitala inre marknaden – Möjligheter och utmaningar för Europa"* COM(2016) 288.

⁸ Kommissionens meddelande *"Hantering av olagligt innehåll online – Mot ett ökat ansvar för onlineplattformar"* COM (2017) 555.

⁹ Såsom anges i kommissionens arbetsdokument – Utvärdering av direktiv 2004/48/EG.

¹⁰ COM(2017) 707.

De synpunkter som presenteras i vägledningen bygger på de förhandsavgöranden som Europeiska unionens domstol har utfärdat efter det att direktivet antogs och på slutsatserna från utvärderingen av Ipred, inbegripet offentliga samråd, samt bästa praxis som fastställts på nationell nivå. Denna vägledning kombinerar därför en auktoritativ juridisk tolkning med kommissionens åsikter, vilket kan fungera som en inspiration för dem som använder vägledningen.

Detta dokument är inte rättsligt bindande, och den vägledning som lämnas påverkar inte EU-domstolens rättspraxis. Vägledningen bör emellertid göra det lättare att tolka och tillämpa Ipred, och därigenom också informera och bidra till kommissionens arbete att kontrollera efterlevnaden enligt artikel 258 i EUF-fördraget.

II. EFFEKTIVISERA RAMEN FÖR CIVILRÄTTSLIGT säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter

1. Säkerställa lämplig ersättning för den faktiska skadan

Det oförutsägbara ersättningsbelopp som ska tilldelas och den låga sannolikhet för att erhålla lämplig ersättning för den skada som orsakats, är vissa av de huvudsakliga skälen till varför rättighetshavare inte söker civilrättslig ersättning vid intrång i immateriella rättigheter¹¹. Denna aspekt är av särskild betydelse för små och medelstora företag¹².

Praxis visar att det är svårt att bedöma skadestånd för intrång i immateriella rättigheter. Därför har rättighetshavare, rättsväsendet, juristerna och allmänheten begärt större rättslig tydlighet när det gäller att fastställa skadestånd samt rättvisare fördelning.

Fastställande av skadestånd

I enlighet med artikel 13.1 i direktivet är medlemsstaterna skyldiga att göra det möjligt för de behöriga rättsliga myndigheterna att förplikta intrångsgöraren, som visste eller rimligen borde ha vetat att han eller hon ägnade sig åt intrångsgörande verksamhet, att betala skadestånd till rättighetshavaren som är lämpligt i förhållande till den faktiska skada som denne har orsakats till följd av intrånget. I de fall då en intrångsgörare har gjort intrång utan att veta det, eller utan att denne rimligen borde ha vetat det, får medlemsstaterna föreskriva att de rättsliga myndigheterna får förordna om återbetalning av vinst eller betalning av skadestånd, som kan vara fastställt i förväg (artikel 13.2)).

I enlighet med artikel 13.1 bör skadeståndet stå i proportion till den faktiska skada som orsakats till följd av intrånget. Syftet är att kompensera denna skada till fullo¹³.

Direktivet innehåller två möjligheter att fastställa sådana skadestånd. Deras belopp kan bestämmas av de rättsliga myndigheterna

- genom att beakta alla relevanta aspekter, såsom de negativa konsekvenserna, däribland utebliven vinst, för den skadelidande parten, den otillbörliga vinst som intrångsgöraren har gjort och, där så är lämpligt faktorer av annan än rent ekonomisk betydelse, såsom ideell skada som rättighetshavaren har förorsakats genom intrånget (artikel 13.1 a) eller som ett alternativ,

---

¹¹ Samråd om utvärderingen och moderniseringen av den rättsliga ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, s. 26–28.

¹² *Ibidem*, s. 10. De viktigaste skälen för att små och medelstora inte driver rättstvister är rättegångskostnaderna, bristen på resurser och bristen på förutsägbarhet vad gäller resultatet.

¹³ EU-domstolens dom (femte avdelningen) av den 17 mars 2016, [C-99/15](#), *Christian Liffers v Producciones Mandarin SL and Mediaset España Comunicación SA, anciennement Gestevisión Telecinco SA*, EU:C:2016:173, punkt 25.

- när så är lämpligt genom att fastställa som ett engångsbelopp på grundval av faktorer såsom åtminstone det antal ersättningar eller arvoden som skulle ha betalats om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att använda de immateriella rättigheterna i fråga ("hypotetisk ersättning/avgift") (artikel 13.1 b).

Syftet med denna bestämmelse är inte att införa ett straffliknande skadestånd, utan att göra det möjligt att få ersättning baserad på en objektiv beräkningsgrund som samtidigt beaktar rättighetshavarens kostnader, t.ex. kostnader för identifiering och utredning¹⁴.

Själva formuleringen i artikel 13.1 i Ipred anger att medlemsstaterna ska se till att båda metoderna för att fastställa skadan enligt denna bestämmelse återspeglas i deras nationella lagstiftning. I motsats till exempelvis artikel 13.2 är dessa därför inte två alternativ för medlemsstaterna. Det är snarare upp till sökanden, och i slutändan den behöriga rättsliga myndigheten, att bestämma vilken av dessa två alternativa metoder som ska tillämpas för att fastställa skadeståndet i ett visst fall.

När det gäller valet mellan de båda alternativa metoderna i ett visst fall anger formuleringen i artikel 13.1 att det bör vara "lämpligt" att tillämpa den metod med ett engångsbelopp som avses i punkt b i den bestämmelsen. I skäl 26 i Ipred ges ett exempel, nämligen situationer där det skulle vara svårt att bestämma beloppet för den faktiska skada som orsakats. Det har rapporterats¹⁵ att sökanden i vissa fall enligt gällande nationella regler endast kan begära fastställande av skadestånd enligt denna metod om användningen av metoden som avses i led a är omöjlig. En sådan tolkning överensstämmer enligt kommissionens uppfattning inte med direktivet, med tanke på att detta nämns i skäl 26 endast som exempel, och dessutom hänvisar den till att användningen av den andra metoden är svår men inte omöjlig. Mot bakgrund av skäl 17 bör istället de allmänna kraven i artikel 3, inbegripet effektivitet och proportionalitet, liksom målet att möjliggöra ersättning baserad på ett objektiva kriterium, bestämmas i förhållande till omständigheterna i varje enskilt fall, huruvida det är lämpligt att tillämpa metoden med ett engångsbelopp.

Enligt kommissionens uppfattning är möjligheten att fastställa skadestånd på grundval av ett engångsbelopp i enlighet med artikel 13.1 b ett alternativ till den metod som anges i artikel 13.1 a, vilken kräver fastställande och kvantifiering av alla relevanta aspekter, och båda metoderna bör i princip vara tillgängliga för de behöriga rättsliga myndigheterna. Dessa myndigheter bör kunna utdöma skadestånd som fastställs till ett engångsbelopp enligt led b, om de anser att detta är lämpligt med hänsyn till omständigheterna i det specifika fallet före dem, särskilt om det är svårt att fastställa skadestånd på grundval av metoden enligt led a.

Ideellt skadestånd

En svårighet att beräkna skadestånd har rapporterats när det finns en möjlighet att erhålla ersättning för den ideella skada som orsakats¹⁶. Exempel på där ideellt skadestånd har åberopats är fall där rättighetshavarens rykte har skadats, känslomässigt lidande har orsakats, lidande orsakats av intrång osv¹⁷.

I det avseendet är artikel 13.1 a i Ipred tydlig, eftersom den uttryckligen nämner andra faktorer än ekonomiska faktorer, såsom att en ideell skada orsakad rättighetshavaren genom en överträdelse kan vara en av de "relevanta aspekter" att beakta vid fastställandet av skadeståndet enligt den metod som föreskrivs i denna bestämmelse.

¹⁴ Skäl 26 i Ipred.

¹⁵ Arbetsdokument – Utvärdering av direktiv 2004/48/EG, bilaga II – Sammanfattande rapport.

¹⁶ Arbetsdokument – Utvärdering av direktiv 2004/48/EG, s. 17 och bilaga III.

¹⁷ Europeiska observatoriet avseende intrång i immateriella rättigheter "Damages in Intellectual Property Rights", s. 4.

I artikel 13.1 b i Ipred nämns däremot inte uttryckligen möjligheten till ersättning för ideell skada när skadeståndet fastställs i enlighet med metoden för ett engångsbelopp. EU-domstolen har dock angett¹⁸ att den bestämmelsen inte heller utesluter att en sådan ersättning utdöms, och att det faktiskt är nödvändigt att ta den ideella skada som orsakats i beaktande vid fastställandet av ett engångsbelopp, för att uppnå målet att tillhandahålla fullständig ersättning av den faktiska skadan.

En part som lidit skada av en överträdelse av immateriella rättigheter och framställer skadeståndsanspråk för att kompensera för skadan, fastställt i enlighet med metoden med ett engångsbelopp i artikel 13.1 b i Ipred, kan väcka talan, och om den är motiverad beviljas inte bara ersättning för materiell skada utan även för den ideella skada som parten förorsakats genom intrånget.

Fastställa skadestånd som ett engångsbelopp

I utvärderingen av Ipred rapporterades svårigheter med att fastställa skadestånd på grundval av den metod som nämns i artikel 13.1 b¹⁹. I synnerhet hävdades att beviljande av skadestånd som motsvarar endast engångsbeloppet för den hypotetiska ersättningen/avgiften inte är tillräckliga för att kompensera för den faktiska skada som orsakats, och inte har en tillräckligt avskräckande effekt. I det sammanhanget diskuterades huruvida direktivet möjliggör beviljande av skadestånd som skulle bestå av ett flergångsbelopp för den hypotetiska ersättningen/avgiften.

I ett mål nyligen²⁰ uppgav EU-domstolen att en rättighetshavare vars ekonomiska upphovsrätt har utsatts för intrång har rätt att kräva att intrångsgöraren betalar ersättning för den skada som förorsakats i form av ett belopp motsvarande dubbelt så mycket som det för en hypotetisk ersättning/avgift, där tillämplig nationell lag föreskriver en sådan möjlighet. EU-domstolen förklarade vidare att enbart betalning av en hypotetisk ersättning/avgift inte kan garantera ersättning för all den förlust som faktiskt orsakats vid intrång i en immateriell rättighet. Detta beror enligt EU-domstolen på att betalningen av denna ersättning som sådan inte säkerställer kompensation för eventuella utgifter i samband med utredningen och identifieringen av eventuella intrång, och inte heller kompensation för eventuell ideell skada eller ränta på förfallna belopp²¹. I det fallet noteras det också att användningen av ett engångsbelopp i sig innebär att det skadestånd som fastställs därför inte kan vara exakt proportionellt i förhållande till den faktiska förlusten, och att kravet om orsakssamband inte får tolkas och tillämpas på ett alltför strikt sätt i detta avseende²².

På grundval av denna rättspraxis drar kommissionen slutsatsen att de skadestånd som fastställts med hjälp av metoden med ett engångsbelopp inte alls bör begränsas till enbart ett engångsbelopp för en hypotetisk ersättning/avgift, och beroende på fallet kan behöva utgöra ett högre belopp. De behöriga rättsliga myndigheterna tycks även ha rätt att bestämma vid fastställandet av skadeståndet genom att tillämpa denna metod. Följaktligen kan den metod som beskrivs i artikel 13.1 b ses som en befogenhet för dessa myndigheter att uppskatta beloppet för den skada som orsakats på grundval av tillgängliga omständigheter²³.

¹⁸ [C-99/15 Liffers](#), punkt 15–27.

¹⁹ Arbetsdokument – Utvärdering av direktiv 2004/48/EG, bilaga III.

²⁰ EU-domstolens dom (femte avdelningen) av den 25 januari 2017, [C-367/15](#), *Stowarzyszenie "Olawska Telewizja Kablowa" w Olawie v Stowarzyszenie Filmowców Polskich w Warszawie*, EU:C:2017:36.

²¹ [C-367/15 OTK](#), punkt 30. Se även [C-99/15 Liffers](#), punkt 18.

²² [C-367/15 OTK](#), punkterna 26 och 32.

²³ En liknande befogenhet, även om den endast är tillämplig under särskilda omständigheter, har förts in i artikel 17.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/104/EU av den 26 november 2014 om vissa regler som styr skadeståndstalan enligt nationell rätt för överträdelser av medlemsstaternas och Europeiska unionens konkurrensrättsliga bestämmelser (EUT L 349, 5.12.2014, s. 1).

Artikel 13.1 b i Ipred utgör inget hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en rättighetshavare vars immateriella rättighet har utsatts för intrång kan kräva betalning av intrångsgöraren av ett belopp som motsvarar dubbelt så mycket som den hypotetiska ersättningen/avgiften. Även om artikel 13.1 b i Ipred inte nödvändigtvis kräver en sådan fördubbling av den hypotetiska ersättningen/avgiften bör den nationella lagstiftningen för genomförande av denna bestämmelse möjliggöra för rättighetshavaren att kräva att det på ett engångsbelopp fastställda skadeståndet beräknas inte bara på grundval av ett enda belopp för den hypotetiska ersättningen/avgiften, utan också på grundval av andra relevanta aspekter. Detta kan innefatta kompensation för eventuella utgifter i samband med utredningen och identifieringen av eventuella intrång, och kompensation för ideell skada eller ränta på förfallna belopp.

2. Klargöra och effektivisera regler om ersättning av juridiska kostnader

Resultaten av det offentliga samrådet²⁴ visar att de främsta orsakerna till att rättighetshavare inte söker civilrättslig ersättning vid påstådd överträdelse av immateriella rättigheter beror på advokatarvoden och andra kostnader i samband med tvister, och på den upplevda osannolikheten att de kommer att få lämplig kompensation för juridiska kostnader och andra kostnader. Utvärderingen av Ipred visade²⁵ att regler för ersättning av juridiska kostnader skiljer sig åt inom EU, och att de i vissa situationer är otillräckliga för att täcka de fullständiga kostnaderna för den vinnande parten.

Enligt artikel 14 i direktivet ska de rimliga och proportionella kostnaderna för förfarandet och andra kostnader som har åsamkats den vinnande parten ersättas av den förlorande parten om det inte är oskäligt. Principen om återbetalning av kostnader för förfarandet enligt artikel 14 gäller alla typer av rättsliga förfaranden som omfattas av direktivet, dvs. förfaranden vid överträdelse av immateriella rättigheter. Såsom klargjorts av EU-domstolen omfattar detta exempelvis förfaranden för kompensation av skada som orsakats av parter som felaktigt utsatts för vissa verkställighetsåtgärder i enlighet med artiklarna 7.4 och 9.7 i direktivet²⁶, samt ett exekvaturförfarande för att erkänna och genomdriva en dom som syftar till att verkställa en immateriell rättighet²⁷. Ogiltighetsförfaranden omfattas inte²⁸.

Medan denna generella princip tillhandahåller de nationella rättsliga myndigheterna grunden för ersättningskostnaderna, är dessa myndigheter vid beräkningen av det faktiska beloppet som ska tilldelas typiskt bundna av mer detaljerade nationella regler i denna fråga. Några av dessa nationella system är inte specifika för immateriella rättigheter, är grundade på ett system med schablonmässiga taxor och/eller hänvisar till de nationella reglerna för minimikostnader för advokat eller patentadvokat. Följaktligen varierar medlemsstaternas system väsentligt när det gäller att beräkna och ersätta juridiska kostnader och i de förfaranden som styr denna fråga²⁹.

System med schablonmässiga taxor

²⁴ Samråd om utvärderingen och moderniseringen av den rättsliga ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, s. 28-30.

²⁵ Arbetsdokument – Utvärdering av direktiv 2004/48/EG. s. 20 och bilaga III

²⁶ EU-domstolens dom (första avdelningen) av den 16 juli 2015, [C-681/13](#), *Diageo Brands BV v Simiramida-04 EOOD*, EU:C:2015:471.

²⁷ EU-domstolens dom (stora avdelningen) av den 18 oktober 2011, [C-406/09](#), *Realchemie Nederland BV v Bayer CropScience AG*. EU:C:2011:668.

²⁸ [C-180/11](#), *Bericap*, punkt 77–82.

²⁹ ”Stödstudie för efterhandsutvärdering och konsekvensbedömning på förhand av direktivet om immateriella rättigheter”, Technopolis Group i ett konsortium med EY och Schallast Rechtsanwälte, 2017, s. 69–70.

I det sammanhanget ifrågasattes huruvida nationella system som grundar sig på ett system med schablonmässiga taxor som anger ett maximalt antal kostnader som kan ersättas, överensstämmer med artikel 14 i Ipred.

EU-domstolen förklarade³⁰ att den lagstiftning som föreskriver en schablonersättning för advokatarvoden i princip kan motiveras, förutsatt att lagstiftningen syftar till att säkerställa att kostnaderna som ska ersättas är rimliga. Den skulle ta hänsyn till faktorer som föremålet för förfarandet, det belopp som berörs eller det arbete som ska utföras för att representera den berörda klienten. Detta kan vara fallet om den lagstiftningen är avsedd att utesluta ersättning av alltför stora kostnader. Dessa är kostnader på grund av ovanligt höga arvoden som avtalats mellan den vinnande parten och dess advokat, eller på grund av att advokaten tillhandahåller tjänster som inte anses nödvändiga för att säkerställa de berörda immateriella rättigheterna.

EU-domstolen ansåg också att³¹ kravet i artikel 14 i Ipred om att den förlorande parten måste bära ”rimliga” kostnader för förfarandet, inte kan motivera lagstiftning som inför en schablonmässig taxa som är betydligt lägre än den genomsnittliga taxa som faktiskt tas ut för en advokats tjänster i den medlemsstaten. En sådan lagstiftning skulle vara oförenlig med artikel 3.2 i Ipred, där det anges att de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs måste vara avskräckande.

Dessutom föreskrivs i artikel 14 i Ipred att de kostnader för förfarandet som ska ersättas av den förlorande parten måste vara ”proportionella”. I detta hänseende ansåg EU-domstolen att även om kravet om proportionalitet inte innebär att den förlorande parten nödvändigtvis måste ersätta hela motpartens kostnader, innebär det emellertid att den vinnande parten borde ha rätt till ersättning av åtminstone en betydande och lämplig del av de rimliga kostnader som faktiskt åsamkats den parten. Därför måste nationell lagstiftning som fastställer en absolut gräns för advokatkostnader å ena sidan säkerställa att denna gräns återspeglar de verkliga belopp som tas ut för advokaters tjänster på området för immateriella rättigheter. Men sådan lagstiftning måste också säkerställa att åtminstone en betydande och lämplig del av de rimliga kostnader som faktiskt har åsamkats den vinnande parten ersätts av den förlorande parten³².

Artikel 14 i Ipred utgör inget hinder för en nationell lagstiftning som föreskriver ett system med schablonmässiga taxor för ersättningen av advokatkostnader, under förutsättning att dessa belopp säkerställer att de kostnader som ska betalas av den förlorande parten är rimliga, med beaktande av särdrag som är specifika för fallet. Dock utgör artikel 14 ett hinder, för en nationell lagstiftning som innehåller schablonmässiga taxor som är alltför lågt satta, för att säkerställa att åtminstone en betydande och lämplig del av de rimliga kostnader som den vinnande parten har åsamkats ersätts av den förlorande parten.

Typer av kostnader som ska ersättas

Övriga skillnader mellan medlemsstaterna och deras nationella lagstiftning avser de typer av kostnader som omfattas av bestämmelser i nationell lagstiftning som genomför artikel 14 i Ipred. Medan kostnader för att väcka talan och andra rättegångsarvoden i praktiken ofta är helt täckta, är de externa experternas kostnader, advokatkostnader och extra advokatarvoden åtminstone i vissa fall endast delvis täckta³³.

³⁰ [C-57/15](#), UVP, punkt 25.

³¹ [C-57/15](#) UVP, punkt 26–27.

³² [C-57/15](#) UVP, punkt 29-30.

³³ Samråd om utvärderingen och moderniseringen av den rättsliga ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, s. 28.

Enligt artikel 14 måste intrångsgöraren i allmänhet bära alla de finansiella konsekvenserna av sina handlingar³⁴; Å andra sidan har den vinnande parten rätt till ersättning för åtminstone en betydande och lämplig del av rimliga kostnader för förfarandet som den faktiskt åsamkades³⁵.

Medan artikel 14 i Ipred hänvisar till ”kostnader för förfarandet och andra kostnader som har åsamkats den vinnande parten”, definierar direktivet inte vad dessa begrepp medför exakt. EU-domstolen har anfört att begreppet ”kostnader för förfarandet” innefattar bland annat advokatarvoden³⁶. Den hävdade också att begreppet ”andra kostnader” i princip innefattar kostnader för en sakkunnig rådgivares tjänster³⁷. EU-domstolen uppgav emellertid att det sistnämnda begreppet ges en strikt tolkning och att det endast är kostnader som har en direkt och nära koppling till det aktuella domstolsförfarandet som ska betraktas som ”andra kostnader” i den mening som avses i artikel 14.³⁸

I det här sammanhanget fann EU-domstolen att det inte kan anses föreligga en sådan direkt och nära koppling när det gäller kostnader för identifiering och utredning som har uppkommit *bl.a.* när en sakkunnig rådgivare gör allmänna marknadsobservationer och försöker upptäcka eventuella intrång i immateriella rättigheter, begångna av, i detta skede, okända intrångsgörare. Däremot ansåg domstolen att om en sakkunnig rådgivares tjänster, oavsett tjänsternas karaktär, behövs för att en talan på ett meningsfullt sätt ska kunna väckas i syfte att i ett konkret fall kunna värna en sådan rättighet, är kostnaderna för att anlita en sådan rådgivare att betrakta som ”andra kostnader”. Enligt artikel 14 i Ipred utgör dessa ”andra kostnader” som måste ersättas av den förlorande parten³⁹.

EU-domstolen har också klargjort⁴⁰ att artikel 14 i Ipred utgör hinder för nationella bestämmelser om att kostnaderna för en sakkunnig rådgivare endast kan ersättas om den förlorande parten har begått ett fel, eftersom dessa kostnader har en direkt och nära koppling till en rättslig åtgärd som syftar till att värna en sådan immateriell rättighet.

Slutligen är det viktigt att ange att ovannämnda inte nödvändigtvis innebär att kostnader som inte omfattas av artikel 14 inte kan kompenseras. Det innebär snarare att krav på ersättning för sådana kostnader, till exempel kostnader för identifiering och forskning⁴¹, i förekommande fall istället ska väckas genom en skadeståndstalan enligt artikel 13.

Artikel 14 i Ipred gäller kostnader för förfaranden, vilka inbegriper advokatarvoden samt andra kostnader som har en direkt och nära koppling till det aktuella domstolsförfarandet. Det sistnämnda omfattar kostnader för en sakkunnig rådgivares tjänster, där dessa tjänster är nödvändiga för att en talan, på ett meningsfullt sätt, ska kunna väckas i syfte att kunna värna en sådan rättighet.

3. Fokus på överträdelser i kommersiell skala

Några av de medel som anges i Ipred behöver bara tillämpas på intrång i immateriella rättigheter i kommersiell skala (artikel 6.2 och artikel 9.2), eller som berör andra personer än intrångsgörare (artikel 8.1 a–c)) som befunnits antingen vara i besittning av intrångsgörande

³⁴ [C-406/09](#), *Realchemie*, punkt 49.

³⁵ EU-domstolens dom (femte avdelningen) av den 28 juli 2016, [C-57/15](#), *United Video Properties Inc. v Telenet NV* (UVP), EU:C:2016:611, punkt 29.

³⁶ [C-57/15](#) UVP, punkt 22.

³⁷ [C-57/15](#), UVP, punkt 34.

³⁸ [C-57/15](#), UVP, punkt 36.

³⁹ [C-57/15](#), UVP, punkt 39–40.

⁴⁰ [C-57/15](#), UVP, punkt 40.

⁴¹ Se skäl 26 i Ipred.

varor, eller använda intrångsgörande tjänster i kommersiell skala, eller tillhandahålla tjänster i kommersiell skala som används vid överträdelser⁴².

I samband med den rättsliga ramen för civilrättsligt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter kräver begreppet ”kommersiell skala” tillämpning av vissa mer långtgående eller påträngande åtgärder vid överträdelser av särskild tyngdkraft, så att de mest skadliga överträdelserna hanteras effektivt, samtidigt som proportionalitet och ett balanserat tillvägagångssätt säkerställs. Det verkar dock som om detta begrepp förstås och tillämpas på olika sätt i medlemsstaterna.

Begreppet kommersiell skala har inte definierats i direktivet. Direktivet innehåller inte heller någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas lagstiftning i syfte att bestämma dess innebörd. Det är fast rättspraxis att detta begrepp mot bakgrund av behovet av en enhetlig tillämpning av EU-lagstiftningen och likabehandlingsprincipen i sådana fall bör ges en självständig och enhetlig tolkning i hela EU⁴³.

Dessutom tillhandahåller skäl 14 i Ipred ett förtydligande genom att ange att det rör sig om handlingar ”som utförs för att uppnå en direkt eller indirekt ekonomisk eller kommersiell fördel, som normalt utesluter handlingar som utförs av slutkonsumenter i god tro”.

Dessutom diskuterades noggrant begreppet kommersiell skala, i den mening som avses i artikel 61 i Trips-avtalet, i en panelrapport som antagits av Världshälsoorganisationens (WTO:s) tvistlösningsorgan⁴⁴. Panelen som undersökte detta tog hänsyn till den ordinarie betydelsen av termen ”skala” och ”kommersiell”, och fann att begreppet ska förstås med hänvisning till kvalitativa såväl som kvantitativa faktorer, och att det hänvisar till storleken eller omfattningen av typisk eller ordinarie kommersiell aktivitet med avseende på en given produkt på en given marknad⁴⁵. Även om begreppet i Trips-avtalet används i ett något annorlunda sammanhang än i Ipred⁴⁶, och det faktum att sådana panelrapporter i EU:s rättsordning i sig själva inte bindande när det gäller tolkningen av en rättsakt i sekundär EU-lagstiftning såsom Ipred, anser Kommissionen dock att denna rapport är en användbar referenspunkt⁴⁷.

Av det ovan anförda följer att begreppet kommersiell skala, som används i olika bestämmelser i Ipred, enligt kommissionens mening inte bör förstås i rent kvantitativa termer. Istället bör vissa kvalitativa faktorer, till exempel huruvida verksamheten i fråga normalt utförs i ekonomiskt eller kommersiellt syfte, också beaktas.

Begreppet kommersiell skala enligt artikel 6.2, 8.1 och 9.2 i Ipred bör tolkas och tillämpas med beaktande av kvalitativa faktorer, såsom det ekonomiska eller kommersiella syfte som kan eftersträvas med överträdelserna i fråga, liksom kvantitativa faktorer, såsom antalet överträdelser och deras omfattning, vilka är relevanta i det aktuella fallet.

⁴² Såsom anges i skäl 14 i Ipred: ”*Detta påverkar inte medlemsstaternas möjligheter att också tillämpa dessa åtgärder på andra handlingar.*”

⁴³ T.ex. domstolens dom (stora avdelningen) av den 3 september 2014, [C-201/13](#), *Johan Deckmyn and Vrijheidsfonds VZW v Helena Vandersteen and Others*, EU:C:2014:2132, punkt 14.

⁴⁴ Rapport från WTO-panelen av den 26 januari 2009, [WT/DS362/R](#), s. 75–98.

⁴⁵ [WT/DS362/R](#), punkt VII, 601–603 och VII, 635–636.

⁴⁶ Nämligen i samband med vissa straffrättsliga åtgärder, medan begreppet i Ipred används i samband med vissa civilrättsliga medel.

⁴⁷ Det kan i detta sammanhang för det första påpekas att EU också är part i Trips-avtalet (se skäl 4 i Ipred), vilket innebär att dess bestämmelser utgör en integrerad del av EU:s rättsordning (se t.ex. C-180/11, *Bericap* punkt 67), och för det andra att den ordinarie betydelsen av odefinierade termer som används i rättsakter av sekundär EU-lagstiftning såsom Ipred även enligt EU-domstolens rättspraxis utgör en viktig faktor vid tolkningen av sådana villkor (se t.ex. C-201/13, *Deckmyn*, punkt 19).

III. SÄKERSTÄLLA ETT BALANCERAT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT VID säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter SAMT FÖRHINDRA MISSBRUK

1. Allmän skyldighet och grundläggande rättigheter

Den allmänna skyldigheten i direktivet är att föreskriva åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa immateriella rättigheter. Dessa ska vara rättvisa och skäliga, och får inte vara onödigt komplicerade eller kostsamma och inte medföra oskäligen tidsfrister eller omotiverade dröjsmål. De måste också vara effektiva, proportionerliga och avskräckande, får inte fungera som handelshinder och måste ge skydd mot missbruk (artikel 3.1 och 3.2). Dessutom bör sådana åtgärder, förfaranden och sanktioner ske så att vederbörlig hänsyn tas till omständigheterna i det enskilda fallet, inklusive särdragen hos de olika typerna av immateriella rättigheter och, när det är lämpligt, om intrånget har begåtts avsiktligt eller oavsiktligt⁴⁸. För att säkerställa en balanserad användning av systemet för civilrättsligt säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter bör de behöriga rättsliga myndigheterna i allmänhet genomföra en bedömning från fall till fall när de överväger att bevilja de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs av Ipred.

Ipred respekterar alla de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som i synnerhet erkänns i Europeiska unionens stadga om grundläggande rättigheter (nedan kallad stadgan); Det syftar särskilt till att säkerställa att immateriella rättigheter respekteras fullt ut, i enlighet med artikel 17.2 i stadgan⁴⁹. Följaktligen måste de regler som anges i direktivet tolkas och tillämpas på ett sådant sätt att inte bara denna särskilda grundläggande rättighet skyddas, utan även att andra grundläggande rättigheter behandlas fullt ut och respekteras. Dessa kan, i förekommande fall, innefatta rätten till effektivt rättsligt skydd och skyddet av personlig integritet och personuppgifter, yttrandefrihet samt rätten att bedriva verksamhet⁵⁰. Ett antal domar från EU-domstolen som utfärdats efter antagandet av direktivet behandlar denna fråga.

I synnerhet i *Promusicae*-domen⁵¹ behandlade Europeiska unionen frågan om balanseringen mellan olika grundläggande rättigheter vid tolkning av bestämmelserna i e-handelsdirektivet, informationssamhällsdirektivet,⁵² Ipred och direktivet om integritet och elektronisk kommunikation⁵³, mot bakgrund av stadgan. EU-domstolen förklarade att de nationella myndigheterna och domstolarna vid tolkningen av dessa direktiv måste se till att en rättvis balans uppnås mellan de olika grundläggande rättigheterna, och att det inte finns någon konflikt med andra allmänna principer i EU-lagstiftningen, såsom proportionalitetsprincipen. I det här fallet konstaterade Europeiska unionen att medlemsstaterna inte är skyldiga att fastställa en skyldighet att meddela personuppgifter för att säkerställa ett effektivt skydd av upphovsrätten i civilrättsliga förfaranden. EU-domstolen drog dock slutsatsen att de vid införlivandet av de ovannämnda direktiven bör tolka dem så att en rättvis balans uppnås

---

⁴⁸ Skäl 17 i Ipred.

⁴⁹ Skäl 32 i Ipred.

⁵⁰ Se respektive artiklarna 47, 7, 8, 11 och 16 i stadgan.

⁵¹ EU-domstolens dom (stora avdelningen) av den 29 januari 2008, [C-275/06](#), *Productores de Música de España (Promusicae) v Telefónica de España SAU*, EU:C:2008:54, punkt 68.

⁵² Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, EGT L 167, 22.06.2001, s. 10.

⁵³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation, EGT L 201, 31.07.2002, s. 37, (som utgör ett komplement till Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

mellan grundläggande rättigheter som garanterar skydd av personuppgifter och privatliv samt grundläggande äganderätt och effektivt rättslig skydd.

Detta tillvägagångssätt återspeglades vidare i efterföljande beslut av EU-domstolen⁵⁴, vilka gav mer vägledning om hur man kan uppnå en rättvis balans mellan olika motstridiga grundläggande rättigheter, *bl.a.* när beslut fattas om rätten till informationsförfrågningar och utdömmande av förelägganden⁵⁵.

Trots att dessa beslut utfärdades på det specifika området tvister som rör intrång i upphovsrätt, behandlar EU-domstolens analys i allmänhet balansen mellan de aktuella grundläggande rättigheterna. Därför anser kommissionen att kravet om att säkerställa en rättvis balans mellan sådana rättigheter, mot bakgrund av den allmänna proportionalitetsprincipen, inte bara gäller fall som rör intrång i upphovsrätt, utan även fall som rör alla immateriella rättigheter som omfattas av tillämpningsområdet för Ipred.

I alla fall där bestämmelserna i Ipred tolkas och tillämpas, och där olika motstridiga grundläggande rättigheter som skyddas i EU:s rättsordning står på spel, bör det säkerställas att en rättvis balans uppnås mellan dem, mot bakgrund av proportionalitetsprincipen.

2. Uppnå en rättvis balans mellan de tillämpliga grundläggande rättigheterna när det gäller rätten till information

Att uppnå en rättvis balans mellan olika grundläggande rättigheter är särskilt viktig när man tillämpar rätten till information som anges i artikel 8 i Ipred. I artikel 8 åläggs medlemsstaterna att göra det möjligt för de behöriga rättsliga myndigheterna att besluta att intrångsgöraren eller vissa andra personer tillhandahåller detaljerad information om de intrångsgörande varornas eller tjänsternas ursprung och distributionskanaler samt uppgifter om tredje man som är inblandad i intrånget⁵⁶.

När det gäller rätten till informationsförfrågningar enligt artikel 8 kan det förekomma situationer där flera grundläggande rättigheter måste balanseras mot varandra. Detta kan särskilt vara fallet när gäller de grundläggande rättigheterna till skydd av äganderätt (inklusive immateriella rättigheter) och effektivt rättsskydd å ena sidan, och de grundläggande rättigheterna till skydd av personuppgifter och privatliv samt friheten att bedriva verksamhet å andra sidan.

Alla behöriga rättsliga myndigheters förelägganden om tillhandahållande av information enligt artikel 8 ska endast gälla information som faktiskt behövs för att identifiera överträdelsens källa och omfattning. Detta följer enligt kommissionens uppfattning av kravet på en motiverad och proportionell begäran enligt artikel 8.1 och de allmänna skyldigheter som anges i artikel 3 (särskilt kraven om att vidtagna åtgärder måste vara rättvisa och skäliga och inte får vara onödigt komplicerade eller kostsamma, och att skyddsåtgärder mot missbruk måste tillhandahållas).

EU-domstolen har klargjort⁵⁷ att EU-lagstiftningen, i synnerhet artikel 8.3 i Ipred, jämförd med artikel 15.1 i direktivet om e-handel, inte utesluter att medlemsstaterna ålägger en

---

⁵⁴ T.ex. EU-domstolens beslut (åttonde avdelningen) av den 19 februari 2009, [C-557/07](#), *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH v Tele2 Telecommunication GmbH*, EU:C:2009:107; EU-domstolens dom (tredje avdelningen) av den 19 april 2012, [C-461/10](#), *Bonnier Audio AB and Others v Perfect Communication Sweden A,B* EU:C:2012:219; EU-domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 16 juli 2015, [C-580/13](#), *Coty Germany GmbH v Stadtsparkasse Magdeburg*, EU:C:2015:485.

⁵⁵ Se även vidare diskussion gällande artikel 8 om rätten till information (kapitel III) och artiklarna 9 och 11 om förelägganden (kapitel IV) i Ipred.

⁵⁶ Se även skäl 21 i Ipred.

⁵⁷ [C-275/06](#), *Promusicae*, punkt 58–59. Se även avsnitt 1 ovan.

skyldighet att lämna personuppgifter till vissa privata tredje parter gällande internettrafik för att möjliggöra för sådana tredje parter att väcka civilrättsliga förfaranden för intrång i upphovsrätt. Det konstaterades emellertid också att de aktuella EU-reglerna i det fallet inte kräver att medlemsstaterna ålägger en sådan skyldighet heller.

EU-domstolen har också angett dessa regler inte hindrar en tillämpning av en nationell lagstiftning som är införd med stöd av artikel 8 i Ipred, och som innebär att en internetleverantör i ett civilrättsligt förfarande, i syfte att en viss internetabonnent eller internetanvändare ska kunna identifieras, föreläggs att ge en upphovsrättsinnehavare eller dennes rättsinnehavare information om vilken abonnent som av internetleverantören tilldelats en viss IP-adress, från vilken adress intrång påstås ha skett. En sådan nationell lagstiftning bör emellertid göra det möjligt för den nationella domstolen att väga de berörda motstridiga intressena mot varandra, på grundval av fakta i varje enskilt fall och med vederbörlig hänsyn till proportionalitetsprincipen⁵⁸.

I ett annat fall klargjorde EU-domstolen att artikel 8.3 e i Ipred utgör hinder för bestämmelser i nationell lagstiftning som på ett obegränsat och ovillkorligt sätt tillåter ett bankinstitut att återropa banksekretess för att i enlighet med artikel 8.1 c i Ipred väga att tillhandahålla information om en kontoinnehavares namn och adress⁵⁹. Ett sådant obegränsat och ovillkorligt tillstånd att återropa banksekretess kan allvarligt försämra ett effektivt utövande av den grundläggande rätten till immateriella rättigheter till förmån för rätten för personer som omfattas av artikel 8.1 i Ipred till skydd av personuppgifter om dem⁶⁰.

Enligt artikel 8 i Ipred kan de behöriga myndigheterna begära att intrångsgöraren eller vissa personer tillhandahåller information om de intrångsgörande varornas eller tjänsternas ursprung och distributionskanaler. Denna information kan innefatta personuppgifter, där ett sådant utlämnande av information sker i överensstämmelse med gällande lagstiftning om skydd av personuppgifter samt där skyddsåtgärder finns på plats för att säkerställa en rättvis balans mellan de olika aktuella grundläggande rättigheterna.

3. Framställning av specificerad bevisning som motparten förfogar över

Enligt artikel 6.1 i Ipred kan de behöriga rättsliga myndigheterna förelägga att bevisning som motparten förfogar över framläggs, om sökanden har framlagt rimlig tillgänglig bevisning som är tillräcklig för att stödja sina påståenden, och för att stödja dessa har specificerat den bevisning som ska framläggas.

Under utvärderingen har det rapporterats att förfarandet gällande specificering av bevisning som motparten förfogar över i vissa medlemsstater kan vara mycket betungande för sökanden, och således i praktiken betydligt kan begränsa möjligheten att erhålla sådan bevisning. Det rapporterades att sökande i vissa fall ombes ange de begärda handlingarnas exakta natur, plats, referensnummer eller innehåll, även om sådan information uppenbarligen är svår, om inte omöjlig att erhålla för en extern person som inte nödvändigtvis har sett de begärda handlingarna⁶¹.

Även om en viss grad av specifikation utan tvekan är nödvändig, ifrågasätter en alltför detaljerad nivå effektiviteten hos de informationsåtgärder som föreskrivs i artikel 6.1, och ger anledning till tvivel vad gäller kravens proportionalitet på nationell nivå. Detta väcker även

⁵⁸ [C-461/10](#), *Bonnier*, punkt 51–61.

⁵⁹ EU-domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 16 juli 2015, [C-580/13](#), *Coty Germany GmbH v Stadtsparkasse Magdeburg*, punkt 43.

⁶⁰ [C-580/13](#), *Coty Germany*, punkt 40.

⁶¹ Samråd om utvärderingen och moderniseringen av den rättsliga ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, s. 18. Se även SEK(2010) 1589 slutlig, s. 9.

frågan om sådana kravs ”rättvisa och skäligena” natur, och skulle kunna göra det alltför komplicerat att använda direktivets åtgärder. Således kan detaljerade nationella krav av detta slag strida mot artikel 6.1 jämförd med de skyldigheter som anges i artikel 3 i direktivet.

Skadeståndsdirektivet⁶² är mer utförligt i detta hänseende. I direktivets artikel 5.2 om utlämnande av bevisning åläggs medlemsstaterna att se till att de nationella domstolarna kan utfärda ett föreläggande om utlämnande av närmare angiven bevisning, eller relevanta beviskategorier, som ska avgränsas så exakt och så snävt som möjligt på grundval av rimligen tillgängliga uppgifter i den utförliga motiveringen.

Kommissionen anser att det kan finnas skäl att anta ett liknande tillvägagångssätt vid tolkningen och tillämpningen av artikel 6.1 i Ipred. Sökanden bör ange den information som begärs i största möjliga utsträckning, men skyldigheten att göra det bör tolkas inom rimliga gränser mot bakgrund av det aktuella fallet. Det innebär att även om sökanden enligt kommissionens uppfattning i princip måste ange enskilda bevis i sin begäran, så hindrar artikel 6.1 inte en sökande från att i vissa fall ange en konkret beviskategori, förutsatt att graden av specificering tillåter motparten att identifiera konkreta bevis som den förfogar över och den behöriga rättsliga myndigheten att besluta om begäran om utlämnande.

Dessutom finns det svårigheter att förstå vad som menas med ”*bevisning som motparten förfogar över*”. Närmare bestämt har det uppstått osäkerhet om huruvida begreppet ”förfoga” endast bör hänvisa till bevisinnehav, eller huruvida det ska förstås bredare och även omfatta krav om att motparten genomför en rimlig sökning⁶³.

Även om artikel 6.1 inte enligt kommissionens uppfattning tycks ge någon klar grund för att kräva att en part aktivt söker efter bevisning som innehas av tredje man för att framlägga sådan bevisning, noterar kommissionen att användningen av ordet ”förfoga” föreslår att det inte nödvändigtvis krävs att parten faktiskt är i besittning av bevisningen. Därför anser kommissionen att artikel 6.1 om det är motiverat skulle kunna ge anledning till en skyldighet för en part att genomföra en omsorgsfull sökning efter bevis inom sin organisation (inbegripet separata rättsliga enheter som den kontrollerar). Detta förutsatt att sökanden på ett tillfredsställande sätt har dokumenterat och specificerat begäran om bevismaterial, att skyldigheten inte går utöver vad som är proportionerligt och inte är onödigt kostsamt samt att skyddsåtgärder mot missbruk tillhandahålls vid behov⁶⁴.

Varje begäran om framställning av bevis enligt artikel 6.1 i Ipred bör vara tillräckligt motiverad och specificerad och förbli begränsad till vad som står i proportion till de särskilda omständigheterna i fallet. Detta krav behöver emellertid inte utesluta möjligheten att den part som omfattas av denna åtgärd i vissa fall är skyldig att framställa konkreta beviskategorier, eller att göra en omsorgsfull sökning efter bevisningen inom sin organisation.

4. Säkerställa skydd av konfidentiell information

Möjligheten att erhålla de åtgärder som anges i artiklarna 6.1, 6.2, 7.1, 8.1 och 8.2 i Ipred omfattas av skyddet av konfidentiell information. Denna begränsning är särskilt viktig när de handlingar som anges som bevis eller information som potentiellt kan framställas innehåller

⁶² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/104/EU av den 26 november 2014 om vissa regler som styr skadeståndstalan enligt nationell rätt för överträdelse av medlemsstaternas och Europeiska unionens konkurrensrättsliga bestämmelser (EUT L 349, 5.12.2014, s. 1.).

⁶³ Arbetsdokument – Analys av tillämpningen av direktiv 2004/48/EG av den 22 december 2010, s. 9; Kommissionens dokument ”*Sammanfattning av kommentarerna till kommissionens rapport om tillämpningen av direktiv 2004/48*”, juli 2011, s. 19.

⁶⁴ Se artikel 3 i Ipred.

handelshemligheter eller annan kommersiellt känslig information om den part som omfattas av dessa åtgärder.

Vad gäller rätten till informationsförfrågningar enligt artikel 8 rapporterades⁶⁵ att det faktum att vissa typer av uppgifter kan bli föremål för olika sekretessbestämmelser i olika medlemsstater kan orsaka ytterligare problem för rättighetshavare. Det beror på att det är oklart huruvida de skulle kunna använda information som lagligen erhållits i ett land i ett annat, där sekretessen för sådan information omfattas av strängare sekretessbestämmelser.

Av proportionalitetsskäl bör begäranden om framställning av bevis med stöd av artikel 6, för bevarandeåtgärder enligt artikel 7 samt tillhandahållande av de uppgifter som avses i artikel 8, vara relevanta för att bevisa den aktuella fordran eller fordringarna i det berörda rättsliga förfaranden. Även om vissa uppgifter som innehas av motparten emellertid kan vara avgörande för att bevisa den påstådda överträdelsen eller dess omfattning eller konsekvenser, kan den specifika karaktären hos denna information i vissa fall till exempel fortfarande vara av ett så viktigt kommersiellt värde att den inte bör lämnas ut till sökanden. Enligt återkopplingen från utvärderingen kan rättsliga myndigheter ha svårt att hantera dessa motstridiga intressen, särskilt när parterna är konkurrenter.

Kommissionen noterar i detta avseende att nämnda artiklar inte föreskriver att sådan konfidentiell information inte kan användas i det aktuella förfarandet. Snarare föreskriver de att informationen måste skyddas. I vissa medlemsstater⁶⁶ har åtgärder införts för att möjliggöra att endast konfidentiell information framläggs till domstolen eller en tredje part som är bunden av särskilda sekretessbestämmelser. I artikel 60.3 i avtalet om en enhetlig patentdomstol föreskrivs också möjligheten för en enhetlig patentdomstol (UPC)⁶⁷ att utfärda ett föreläggande om inspektion av lokaler av en person som utsetts av den enhetliga domstolen. Sökanden kan inte vara närvarande vid en sådan inspektion, men kan representeras av en oberoende yrkesutövare vars namn måste anges i föreläggandet.

Enligt kommissionens uppfattning borde de behöriga rättsliga myndigheterna i enlighet med detaljerade bestämmelser i nationell lagstiftning, på eget initiativ eller på begäran av en part i förfarandet, kunna besluta om lämpliga medel för att skydda konfidentiell information där sådan information kan påverkas av de åtgärder som föreskrivs i artiklarna 6, 7 eller 8. Även om detta inte uttryckligen krävs enligt dessa bestämmelser, anser kommissionen att sådana medel, om det är motiverat, kan innefatta möjligheten att lämna ut sådan information endast till de behöriga rättsliga myndigheterna, eller till en oberoende och opartisk tredje part som utses för att bistå vid förfarandet eller inspektionerna för en beskrivning eller ett beslag, och som omfattas av lämpliga sekretesskrav. Sådana medel bör säkerställa att informationen inte lämnas ut till sökanden, annan part i förfarandet eller allmänheten, med beaktande av den sökandes eller sådana andra parter rätt till försvar⁶⁸.

Verkan bör ges skyldigheten att skydda konfidentiell information som anges i artiklarna 6, 7 och 8 i Ipred genom lämpliga medel som tillhandahåller nödvändiga skyddsåtgärder. Sådana lämpliga medel skulle kunna inbegripa utlämnande av konfidentiell information till behöriga

⁶⁵ Samråd om utvärderingen och moderniseringen av den rättsliga ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, s. 18–25.

⁶⁶ T.ex. Nederländerna.

⁶⁷ EUT C 175, 20.6.2013, s. 1.

⁶⁸ Se domstolens dom (tredje avdelningen) av den 14 februari 2008, [C-450/06](#), *Varec SA v Belgian State*, EU:C:2008:91, gällande balanseringen mellan aktuella motstridiga rättigheter i tvister avseende förfaranden för offentlig upphandling.

rättsliga myndigheter eller inspektion av lokaler för att användas, endast av vissa oberoende och opartiska tredje parter, i en beskrivning eller ett beslag.

5. Betydelsen av garantier

I Ipred föreskrivs att åtgärder för att bevara bevisning (artikel 7.2) och interimistiska åtgärder (artikel 9.6) får göras avhängiga av att sökanden ställer lämplig säkerhet eller motsvarande garanti avsedd att täcka eventuell ersättning till svaranden för skada. En sådan garanti eller säkerhet är ett viktigt instrument, inte enbart för att ersätta för sådan skada *ex post*, om det behövs, men också för att förhindra potentiellt missbruk av de åtgärder som föreskrivs i Ipred. I det avseendet fullgör de särskilda skyldigheter som föreskrivs i artiklarna 7.2 och 9.6 den allmänna skyldigheten i artikel 3.2, i synnerhet att de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i direktivet måste tillämpas på ett sådant sätt att de skyddar mot missbruk.

I artikel 3.2 fastställs emellertid också att åtgärderna, förfarandena och sanktionerna måste vara effektiva, proportionerliga och avskräckande och, enligt artikel 3.1, rättvisa och skäliga samt inte onödigt kostsamma. Detta understryker att missbruk måste förebyggas, och att medlen för att göra detta inte får vara sådant att det strider mot dessa senare krav. Detta innebär till exempel att de garantier som måste ställas för de interimistiska åtgärder som ska tilldelas inte bör fastställas till sådana nivåer att sökandena i praktiken inte längre kommer att ansöka om de aktuella interimistiska åtgärderna. Detta är särskilt relevant för små och medelstora företag, eftersom arvoden för civilrättsliga förfaranden, tillsammans med risken att förlora målet och vara tvungen att betala arvoden för båda parterna, är en viktig avskräckande faktor i säkerställandet av skyddet för immateriella rättigheter i civilrättsliga förfaranden⁶⁹.

Att kräva att sökanden ställer en tillräcklig garanti eller motsvarande säkerhet som en förutsättning för att utfärda interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder i enlighet med artiklarna 7 och 9 i Ipred kan vara ett lämpligt sätt att förhindra att sådana åtgärder missbrukas. Vid bestämning av vilken garanti eller motsvarande säkerhet som ska anses lämplig i ett givet fall bör hänsyn tas till bland annat sökandens ekonomiska kapacitet och de potentiella effekterna när det gäller effektiviteten hos de åtgärder som det ansökts om, särskilt för små och medelstora företag.

6. Möjligheter och fördelar med en skyddsskrift

I artikel 7.1 i Ipred föreskrivs möjligheten att när så är lämpligt vidta åtgärder för att bevara bevisning utan att motparten hörs (dvs. *ex parte*), särskilt om ett dröjsmål kan antas medföra irreparabel skada för rättighetshavaren eller om det finns en uppenbar risk för att bevisningen kan komma att förstöras. På samma sätt kan interimistiska åtgärder och säkerhetsåtgärder enligt artikel 9.4 i Ipred vidtas *ex parte*, särskilt om ett dröjsmål skulle leda till irreparabel skada för rättighetshavaren. I sådana fall tas beslutet om tilldelning av åtgärder, på grund av ärendets brådskande karaktär och/eller behovet av att inte underrätta svaranden i förväg, unilateralt utan föregående underrättelse och förhandling. Det sker således utan att svaranden ges möjlighet att framföra några synpunkter till sitt försvar, även om svaranden kan drabbas av den eventuella omfattningen av deras inverkan som den tilldelade åtgärden kan innebära.

I artiklarna 7 och 9 föreskrivs ett antal skyddsåtgärder, särskilt det faktum att sådana förelägganden *ex parte* endast kan beviljas på särskilda grunder, omedelbart måste meddelas svaranden efter deras verkställighet och är föremål för rättslig prövning *ex post*, där svaranden

⁶⁹ "Intellectual Property SME Scoreboard 2016", EUIPO, Europeiska observatoriet avseende intrång i immateriella rättigheter, 2016.

kan höras. Ändå kvarstår det faktum att sådana åtgärder *ex parte* väsentligt påverkar svarandens grundläggande rätt att bli hörd och försvara sig i domstol, vilket är en del av den grundläggande rätten till en rättvis rättegång⁷⁰. Begränsningar av rätten att bli hörd bör därför i princip endast åläggas enligt dessa artiklar och samtidigt tillhandahålla nödvändiga skyddsåtgärder och i den utsträckning sådana begränsningar är nödvändiga för att säkerställa rätten till skydd av immateriella rättigheter och ett effektivt rättsligt skydd för sökanden, vilka också är grundläggande rättigheter som garanteras enligt stadgan.

För att uppnå en rättvis balans mellan dessa motstridiga intressen och grundläggande rättigheter föreskriver vissa medlemsstater (Belgien, Frankrike, Tyskland, Nederländerna och Spanien) samt artikel 207 i den enhetliga patentdomstolens arbetsordning⁷¹ instrumentet skyddsskrift, även kallat skyddsbrev. Med en skyddsskrift informerar en svarande som fruktar att bli stämd för intrång i immateriella rättigheter (till exempel eftersom svaranden har mottagit ett varningsbrev från rättighetshavaren) de behöriga rättsliga myndigheterna i förväg (dvs. redan innan en ansökan har gjorts) om varför ett potentiellt anspråk om intrång enligt svaranden är ogrundat. Huvudsyftet med skyddsskriften är att ge de rättsliga myndigheterna så mycket relevant information som möjligt, utan att höra svaranden när ansökan om preliminärt föreläggande väl har gjorts, innan beslut fattas om den ansökan.

Även om det inte uttryckligen föreskrivs i Ipred kan en skyddsskrift ses som ett bra instrument för att på ett rättvist och proportionellt sätt balansera de olika aktuella motstridiga intressena och grundläggande rättigheterna i förhållande till möjligheten att vidta de åtgärder *ex parte* som anges i artiklarna 7.1 och 9.4 i Ipred.

IV. GARANTERA ETT EFFEKTIVT säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, INBEBRIPET I EN DIGITAL KONTEXT

Tyngdpunkten i detta kapitel ligger på frågan om förelägganden och mellanhänder. De synpunkter som uttryckts i det offentliga samrådet visar att rättighetshavare anser att preliminära förelägganden är ett väsentligt instrument för att skydda deras rättigheter. I enlighet med direktivet om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället ("informationssamhällsdirektivet")⁷² i den digitala miljön, kan dessutom mellanhänders tjänster i allt större utsträckning användas av tredje man för intrångsgörande verksamhet. I många fall är sådana mellanhänder bäst lämpade för att stoppa en sådan intrångsgörande verksamhet.

1. Förelägganden och ansvar

I Ipred anges två typer av förelägganden. För det första är medlemsstaterna enligt artikel 9.1 a skyldiga att se till att rättighetshavare är i stånd att ansöka om ett interimistiskt föreläggande mot en intrångsgörare eller en mellanhand. Syftet med sådana förelägganden är att förebygga förestående intrång eller förbjuda fortsatt intrång. För det andra åläggs medlemsstaterna i artikel 11 att i prövningen av sakfrågan se till att de behöriga rättsliga myndigheterna kan utfärda ett föreläggande mot antingen intrångsgöraren, för att förbjuda fortsatt överträdelse,

⁷⁰ Artikel 47 i stadgan. Se även artikel 42 i Trips-avtalet.

⁷¹ Preliminära bestämmelser för den enhetliga patentdomstolens arbetsordning (artonde utkastet) finns på <https://www.unified-patent-court.org/documents>.

⁷² Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället, EGT L 167, 22.6.2001, s. 10, skäl 59.

eller mot en mellanhand som inte bara avser att stoppa ett intrång, utan även att förhindra ytterligare intrång⁷³.

I det här sammanhanget är det viktigt att betona att EU-lagstiftningen skiljer mellan begreppet ansvar och möjligheten att utfärda förelägganden mot en mellanhand i enlighet med artikel 9.1 a och 11 i Ipred⁷⁴. Europeiska unionen har bekräftat att den skyldighet som medlemsstaterna åläggs genom artikel 11 i Ipred gäller ”oberoende av eget ansvar”[dvs. mellanhandens] i förhållande till de aktuella omständigheterna⁷⁵.

Möjligheten att utfärda ett föreläggande mot en mellanhand på grundval av artiklarna 9.1 a och 11 i Ipred beror inte på mellanhandens ansvar för den (påstådda) överträdelsen i fråga. Följaktligen kan de behöriga rättsliga myndigheterna inte kräva att sökandena visar att mellanhanden är ansvarig, även indirekt, för en (påstådd) överträdelse, som ett villkor för att ett föreläggande ska beviljas.

2. Förtydligande av begreppet mellanhand

I artiklarna 9.1 a och 11 i Ipred hänvisas till möjligheten att utfärda förelägganden mot ”en mellanhand vars tjänster används av en tredje part för att göra intrång i immateriella rättigheter”. Direktivet anger inte vilka ekonomiska aktörer som ska betraktas som mellanhänder för tillämpningen av direktivet.

EU-domstolen har förtydligat att en ekonomisk aktör kan kvalificera sig som en mellanhand enligt dessa bestämmelser när den tillhandahåller en tjänst som kan användas av en eller flera andra personer för att göra intrång i en eller flera immateriella rättigheter, eller för att få tillgång till intrångsgörande innehåll eller varor⁷⁶. För att kvalificera sig som sådan behöver den ekonomiska aktören inte ha något särskilt förhållande med dessa personer, exempelvis genom ett avtalsförhållande⁷⁷.

Följaktligen är tillämpningen av artiklarna 9.1 a och 11 i direktivet inte begränsad till en viss grupp av mellanhänder, utan sträcker sig över olika sektorer och omfattar både offline- och onlinetjänster⁷⁸.

EU-domstolen har specifikt angett att internetleverantörer⁷⁹, sociala nätverksplattformar⁸⁰, marknadsplatser online⁸¹ och hyresgäster i marknadshallar⁸² ska betraktas som mellanhänder under omständigheterna i de aktuella förfarandena.

⁷³ [C-324/09](#), *L'Oréal v. eBay*, punkt 131. [C-70/10](#), *Scarlet Extended*, punkt 31. [C-360/10](#), *SABAM*, punkt 29.

⁷⁴ En sådan möjlighet – även oberoende av mellanhandens ansvar – föreskrivs även i artikel 8.3 i informationssamhällsdirektivet.

⁷⁵ EU-domstolens dom (stora avdelningen) av den 12 juli 2011, *C-324/09, L'Oréal SA and Others v eBay International AG and Others*, EU:C:2011:474, punkt 127. Se även [C-494/15](#), *Tommy Hilfiger*, EU:C:2016:528, punkt 22. Artiklarna 12–14 i e-handelsdirektivet fastställer specifikt med avseende på vissa online-mellanhänder att de undantag från ansvar som föreskrivs i dessa bestämmelser inte påverkar möjligheten för en domstol eller förvaltningsmyndighet att kräva att de upphör med eller förhindrar ett intrång.

⁷⁶ Se [C-314/12 UPC Telekabel](#); Domstolens dom (tredje avdelningen) den 24 november 2011.

⁷⁷ EU-domstolens dom (andra avdelningen) av den 7 juli 2016, [C-494/15, Tommy Hilfiger Licensing LLC and Others v DELTA CENTER a.s.](#), punkt 23. Med avseende på artikel 8.3 i informationssamhällsdirektivet, se även [C-314/12 UPC Telekabel](#), punkt 34–35.

⁷⁸ Med hänsyn till offline- and online-tjänsteleverantörer, se [C-494/15, Tommy Hilfiger](#), punkt 29.

⁷⁹ [C-557/07, LSG-Gesellschaft](#), punkt 46; [C-314/12 UPC Telekabel](#), punkt 43–46; Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 24 november 2011, [C-70/10, Scarlet Extended SA v Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL \(SABAM\)](#), EU:C:2011:771, punkt 30.

⁸⁰ EU-domstolens dom (tredje avdelningen) av den 16 februari 2012, [C-360/10, Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA \(SABAM\) v Netlog NV](#), EU:C:2012:85, punkt 28.

⁸¹ [C-324/09, L'Oréal v. eBay](#), punkt 131.

⁸² [C-494/15 Tommy Hilfiger](#), punkt 28.

Kommissionen anser på grundval av nuvarande tillgänglig rättspraxis från EU-domstolen att det inte finns någon anledning att tro att detta är en uttömmande förteckning, och att en rad andra ekonomiska aktörer som tillhandahåller tjänster som kan användas av andra personer för att göra intrång i immateriella rättigheter därför också kan omfattas av direktivets begrepp mellanhand, vilket ska fastställas från fall till fall. Enligt kommissionens uppfattning kan sådana ekonomiska aktörer, beroende på fallet, bland annat omfatta leverantörer av vissa informationssamhällstjänster, leverantörer av post- och pakettjänster, transport- och logistikföretag och återförsäljare.

Kommissionen påpekar vidare att artiklarna 9.1 a och 11 bör tolkas och tillämpas mot bakgrund av de allmänna kraven i artikel 3, och de tillämpliga grundläggande rättigheter som skyddas i EU:s rättsordning. I samband med säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter enligt Ipred kan å ena sidan inblandning av sådana ekonomiska aktörer som inte själva bedrev någon intrångsgörande verksamhet vara nödvändig för att säkerställa att rättighetshavare är i stånd att effektivt genomdriva sina rättigheter. Å andra sidan kan det vara så att det i ett givet fall inte finns någon motivering för en sådan inblandning, där tjänsterna som tillhandahålls är så avlägsna eller oväsentliga för den (påstådda) överträdelsen, att den ekonomiska aktören rimligen inte kan förväntas bidra väsentligt till ett sådant effektivt säkerställande, vilket innebär att dess inblandning skulle vara oproportionerlig och onödigt betungande⁸³.

Ekonomiska aktörer som tillhandahåller en tjänst som kan användas av andra personer för att göra intrång i immateriella rättigheter kan, beroende på omständigheterna i fallet, betraktas som mellanhänder i den mening som avses i artiklarna 9.1 a och 11 i Ipred, även i avsaknad av ett specifikt förhållande, såsom ett avtalsförhållande mellan dessa två parter.

3. Säkerställa ett balanserat system för förelägganden och mellanhänder

I samband med balanseringen av rättigheter och intressen som vanligtvis krävs i samband med tolkningen och tillämpningen av Ipreds system för förelägganden och mellanhänder, är två frågor utöver det ovanstående vanligtvis av särskild betydelse, nämligen omfattningen av varje utfärdat föreläggande och filtrering.

Föreläggandenas omfattning

Även om det i första hand är sökanden som i sin ansökan ska ange omfattningen av ett förbud som han anser lämpligt för att förhindra ett förestående intrång eller förbjuda fortsatt intrång, är det den behöriga rättsliga myndigheten som ska besluta om denna ansökan. Det är också den behöriga rättsliga myndigheten som avgör vilka åtgärder (om någon) som svaranden ska vidta. Den rättsliga myndigheten bör bedöma ansökan genom att ta vederbörlig hänsyn omständigheterna i det enskilda fallet (se skäl 17 i Ipred), och varje utfärdat föreläggande måste överensstämma med proportionalitetsprincipen och andra allmänna krav som anges i artikel 3, liksom de tillämpliga grundläggande rättigheterna.

Härav följer att den behöriga rättsliga myndigheten inte bör utfärda förelägganden, som kräver att åtgärder vidtas som går utöver vad som är lämpligt och nödvändigt med hänsyn till sakförhållanden och omständigheter i det aktuella fallet för att förhindra ett förestående intrång eller förbjuda fortsatt intrång. Därför bör varje utfärdat föreläggande kunna vara effektivt, men bör ha lägsta omfattning som krävs för att uppnå detta mål. Det är inte nödvändigt att de åtgärder som krävs enligt föreläggandet leder till att intrången av de materiella rättigheterna upphör helt och hållet. Det kan under vissa omständigheter vara tillräckligt att de försvårar de intrångsgörande handlingarna, eller på allvar avskräcker från

⁸³ Se skäl 59 i informationssamhällsdirektivet.

dem⁸⁴. Samtidigt bör föreläggandets adressat inte vara skyldig att göra alltför betungande uppoffringar⁸⁵.

I rättstvister som rör intrång i upphovsrätt angav EU-domstolen⁸⁶ att de åtgärder som vidtas av en internetleverantör, i egenskap av mellanhand till vilken föreläggandet var adresserat, måste vara mycket strikt målinriktade. Närmare bestämt måste sådana åtgärder tjäna till att stoppa en tredje parts intrång i upphovsrätt eller en närstående rättighet, utan att därigenom onödigt påverka internetanvändare som använder leverantörens tjänster för att lagligt få tillgång till information. Domstolen konstaterade under omständigheterna i det fallet att leverantörens inblandning i informationsfriheten för dessa användare skulle vara omotiverad mot bakgrund av det eftersträlvade målet. Såsom noterats ovan⁸⁷ har EU-domstolen förtydligt att när det gäller mellanhänder kan förelägganden inte bara avsluta intrånget, utan också förhindra ytterligare intrång.

I händelse av ett intrång i immateriella rättigheter bestående av offentliggörandet av ett visst innehåll online kan det vara lämpligt att i ett föreläggande adresserat till en mellanhand kräva att denne tar bort eller inaktiverar åtkomst till det innehållet. Generellt sett kan krav på att åtkomst till hela webbplatsen blockeras vara alltför långtgående, även om det kan finnas omständigheter då den behöriga rättsliga myndigheten bedömer att detta är nödvändigt och proportionella (t.ex. I samband med storskaliga intrång eller intrång som förekommer på ett strukturerat sätt). Enligt kommissionens uppfattning borde ett sådant beslut alltid fattas i förhållande till de närmare detaljerna i det aktuella fallet.

EU-domstolen klargjorde också⁸⁸ att de behöriga rättsliga myndigheterna kan besluta att inte uttryckligen beskriva de särskilda åtgärder som leverantören måste vidta för att uppnå det resultat som eftersträvas. EU-domstolen klargjorde emellertid också att ett antal villkor i sådana fall måste respekteras, särskilt att åtgärderna inte går utöver vad som är rimligt, respekten för principen om rättssäkerhet, respekten för de berörda parternas grundläggande rättigheter inbegripet internetanvändarnas informationsfrihet, åtgärdernas strikta målinriktning och en möjlighet för de behöriga rättsliga myndigheterna att kontrollera att dessa villkor har uppfyllts, särskilt genom en möjlighet för de berörda internetanvändarna att hävda sina rättigheter när sådana åtgärder är kända.

Även om ovannämnda rättspraxis avser intrång i upphovsrätt bör de principer som anges däri enligt kommissionens mening också tillämpas analogt i förhållande till intrång i andra immateriella rättigheter än upphovsrätt och närstående rättigheter.

Förelägganden som utfärdas enligt artiklarna 9.1 a och 11 i Ipred bör kunna vara effektiva, men de får inte gå utöver vad som är nödvändigt och proportionellt under omständigheterna i det aktuella fallet för att uppnå detta mål. Det kan vara tillräckligt att de försvarar de aktuella intrångsgörande handlingarna eller på allvar avskräcker från dem, utan att det nödvändigtvis leder till att de upphör helt och hållet. Mot bakgrund av rättspraxis från EU-domstolen kan föreläggandets adressat emellertid inte åläggas att göra ”alltför betungande uppoffringar”⁸⁹. Åtgärder som vidtas måste vara tillräckligt exakta och effektiva, utan att det krävs en åtgärd som garanterar att intrånget stoppas⁹⁰. Överensstämmelse med de grundläggande rättigheterna

⁸⁴ EU-domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 27 mars 2014, [C-314/12](#), *UPC Telekabel Wien GmbH v Constantin Film Verleih GmbH and Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH*, EU:C:2014:192, punkt 63.

⁸⁵ [C-314/12](#), *UPC Telekabel*, punkt 53.

⁸⁶ [C-314/12](#), *UPC Telekabel*, punkt 56.

⁸⁷ Se även diskussionen i kapitel IV i avsnitt 1 om förelägganden och ansvar.

⁸⁸ [C-314/12](#), *UPC Telekabel*, punkt 52–57.

⁸⁹ [C-314/12](#), *UPC Telekabel*, punkt 53.

⁹⁰ EU-domstolens dom (tredje avdelningen) av den 15 september 2016, [C-484/14](#), *Tobias Mc Fadden v Sony Music Entertainment Germany GmbH*, EU:C:2016:689, punkt 93–95; [C-314/12](#) *UPC Telekabel*, punkt 56 samt 58–62.

för alla berörda parter bör säkerställas i detta avseende, inbegripet de som tillhör tredje part såsom internetanvändare, och som kan påverkas av de åtgärder som vidtas för att uppfylla föreläggandet.

Filtreringssystem

En åtskillnad måste göras mellan ett föreläggande som kräver att ett eller flera specifika intrångsgörande innehållsobjekt tas bort från en webbplats, och ett föreläggande som i slutändan kan leda till att en mellanhand aktivt övervakar allt innehåll tillgängligt på ett visst ställe för att säkerställa att inget av de enskilda objekten gör intrång i immateriella rättigheter.

Enligt artikel 15.1 i e-handelsdirektivet är medlemsstaterna förbjudna att införa en allmän övervakningsskyldighet för online-mellanhänder i den mening som avses i artiklarna 12–14 i det direktivet⁹¹. En sådan skyldighet skulle också vara oförenlig med de allmänna kraven om rättvisa, proportionalitet och åtgärder som inte är alltför kostsamma i artikel 3 i Ipred⁹².

I målen *Scarlet Extended*⁹³ och *SABAM*⁹⁴ utarbetade EU-domstolen gränserna för omfattningen av ett föreläggande som följde av dessa bestämmelser samt av de berörda parternas tillämpliga grundläggande rättigheter. I fråga i *Scarlet Extended* var ett system som skulle installeras av en internetleverantör för filtrering:

- av all elektronisk kommunikation som passerar via internetleverantörens tjänster, framför allt med hjälp av ”peer-to-peer”-program,
- vilket är tillämpligt utan åtskillnad i förhållande till samtliga av internetleverantörens kunder,
- i förebyggande syfte,
- uteslutande på egen bekostnad, och
- utan begränsningar i tiden,

och vilket kan upptäcka överföring inom internetleverantörens nät av elektroniska filer innehållande musikaliska eller audiovisuella verk samt filmverk, till vilka den som har yrkat föreläggande gör anspråk på att inneha de immateriella rättigheterna, i syfte att blockera överföringen av sådana filer vars utväxling innebär upphovsrättsintrång. Ett i stort sett likartat system, som skulle installeras av en värdtjänstleverantör för information lagrad på dess servrar, var i fråga i *SABAM*.

I båda fallen konstaterade kommittén att kravet om att de berörda leverantörerna skulle installera sådana allmänna filtreringssystem inte skulle vara förenliga med artikel 15 i e-handelsdirektivet och artikel 3 i Ipred, jämförda med varandra och tolkade mot bakgrund av de krav som följer av skyddet för de tillämpliga grundläggande rättigheterna

Samtidigt påpekas i skäl 47 i e-handelsdirektivet att artikel 15 endast avser övervakningsskyldigheter i allmänhet och inte automatiskt innefattar övervakningsskyldigheter i ett visst fall. Närmare bestämt påverkar det inte nationella myndigheters åtgärder i enlighet med nationell lagstiftning. I skäl 48 görs ett förtydligande om att detta direktiv inte påverkar medlemsstaternas möjlighet att kräva att berörda tjänstleverantörer visar rimlig omsorg för att upptäcka och förebygga vissa typer av illegal verksamhet.

Därför kan, i förekommande fall och inom ramen för ovan nämnda bestämmelser, t.ex. leverantörer av webbhotellstjänster åläggas vissa skyldighetskrav i syfte att förhindra

⁹¹ I artikel 2.3 a i Ipred anges att direktivet inte ska påverka e-handelsdirektivet, och i synnerhet artiklarna 12–15.

⁹² [C-324/09, L'Oréal v. eBay](#), punkt 139; [C-70/10, Scarlet Extended](#), punkt 36; [C-360/10, SABAM](#), punkt 34.

⁹³ [C-70/10, Scarlet Extended](#).

⁹⁴ [C-360/10, SABAM](#).

uppladdning av intrångsgörande innehåll som identifierats av rättighetsägare och i samarbete med dem⁹⁵.

Vid beslut om att mellanhänder ska vidta vissa åtgärder för att förhindra ytterligare intrång i enlighet med artikel 9.1 a eller 11 i Ipred, kan de behöriga rättsliga myndigheterna i förekommande fall utfärda förelägganden som medför särskilda övervakningsskyldigheter. Förbudet att ålägga en allmän övervakningsskyldighet som följer av artikel 15.1 i e-handelsdirektivet och artikel 3 i Ipred, jämfört med de krav som följer av skyddet för de tillämpliga grundläggande rättigheterna, hindrar emellertid mellanhänder genom sådana förelägganden som utfärdats i enlighet med artikel 9.1 a eller 11 i Ipred från att omfattas av skyldigheter som kräver att de installerar och alltför brett använder ospecificerade och dyra filtreringssystem av den typ och under de omständigheter som är aktuella i målen *Scarlet Extended* och *SABAM*.

4. Framåtblickande, katalogövergripande och dynamiska förelägganden

Det finns skillnader i medlemsstaternas nationella lagstiftning vad gäller omfattningen av ett föreläggande som beviljats av en behörig rättslig myndighet, i synnerhet hur det kan hantera förestående eller upprepade intrång i samma immateriella rättigheter. Medan de är tillgängliga i vissa jurisdiktioner som Irland och Storbritannien, är inte alla kataloger eller repertoarövergripande förelägganden⁹⁶ tillgängliga i alla medlemsstater.

Vidare kan förbud i vissa fall förlora viss effektivitet på grund av ändringar i sakfrågan för vilken föreläggandet utfärdades. Detta kan exempelvis vara fallet med förelägganden om blockering av webbplatser, där en behörig rättslig myndighet beviljar föreläggandet med hänvisning till vissa specifika domännamn, medan spegelsidor enkelt kan visas under andra domännamn och därmed förbli opåverkade av föreläggandet.

Dynamiska förelägganden är ett möjligt sätt att ta itu med detta. Dessa är förelägganden som kan utfärdas till exempel i fall där samma webbplats blir tillgänglig med en annan IP-adress eller URL-adress direkt efter det att föreläggandet har utfärdats, och som formuleras så att de även täcker den nya IP-adressen eller URL-adressen utan behov av ett nytt rättsligt förfarande för att erhålla ett nytt föreläggande. Möjlighet att utfärda sådana förelägganden finns *bland annat* i Storbritannien och Irland. Detta mål skulle också kunna genomföras genom ingripande av en offentlig myndighet eller polis, vilket skedde i ett specifikt fall i Belgien.⁹⁷

Såsom noterats ovan framgår det klart av ordalydelsen att de interimistiska förelägganden som föreskrivs i artikel 9.1 a i Ipred kan utfärdas för att förhindra förestående intrång. Europeiska unionen har även klargjort⁹⁸ att de förelägganden som avses i artikel 11, vad gäller mellanhänder, också kan utfärdas för att förhindra ytterligare intrång. Utöver det finns det för närvarande inga tydliga tecken på förenlighet med eller behovet av sådana förordningar enligt Ipred. Enligt kommissionens uppfattning bör detta bedömas från fall till fall, eftersom det är underförstått att de relevanta villkoren och förfarandena i princip ska anges i nationell

⁹⁵ Jämför de skyldigheter för vissa leverantörer av webshotellstjänster att förhindra uppladdning av otillåtet skyddat innehåll i samarbete med rättighetshavare som förelås i artikel 13 i kommissionens förslag till ett direktiv om upphovsrätt på den digitala inre marknaden (COM(2016) 593 av den 14.9.2016).

⁹⁶ Det vill säga förelägganden som kräver t.ex. mellanhänder för att förhindra ytterligare intrång i alla rättigheter som innehas av en rättighetshavare, eller som ingår i en licensinnehavares katalog eller repertoar, baserat på ett fastställt intrång i ett urval av dessa rättigheter

⁹⁷ Anvers, den 14 februari 2013, mål 2012/FR/303, 2012/PGA/3549, 2012/KC21/262, och Cass., den 22 oktober 2013, P.13.0550.N; I denna dom krävde domaren att den belgiska polisen ("databrottsenheten") upprättade en förteckning över domännamn relaterade till webbplatsen "thepiratbay.org".

⁹⁸ [C-324/09, L'Oréal v. eBay](#), punkt 131.

lagstiftning när det gäller förelägganden mot mellanhänder.⁹⁹ Under alla omständigheter bör hänsyn tas till det syfte som eftersträvas med dessa två artiklar, de allmänna kraven i artikel 3 i Ipred samt de tillämpliga grundläggande rättigheterna.

Kommissionen noterar det faktum att vissa medlemsstater ger möjlighet att utfärda framåtblickande, katalogövergripande och dynamiska förelägganden. Även om denna fråga inte uttryckligen behandlas i Ipred anser kommissionen att sådana förelägganden kan vara ett effektivt sätt att förhindra fortsatt intrång i immateriella rättigheter, under förutsättning att nödvändiga skyddsåtgärder tillhandahålls,

5. Digital bevisning

Att samla, framställa och bevara bevisning av intrång som begås online kan i vissa situationer vara en stor utmaning. Direktivet hänvisar inte uttryckligen till användning och framställning av digital bevisning i förfaranden för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.

Under utvärderingen påpekades att bevisning i digital form kan vara svåra att bevara och att bilder av innehållet på en webbsida vid ett visst tillfälle (sk. ”skärmdumpar”) i vissa situationer inte godtas som bevisning av behöriga rättsliga myndigheter i vissa medlemsstater. Användningen av skärmdumpar är dock ett av de vanligaste sätten att bevisa att en viss aktivitet ägt rum i online-miljön. I praktiken kan en skärmdump exempelvis visa kännetecken för online-distributionen av en intrångsgörande vara, eftersom innehållet på en webbsida kan illustrera vilken typ av vara som var tillgängligt för försäljning, av vem, inom vilket territorium och till vilken publik den riktade sig. Som sådana kan de hjälpa rättighetshavare att effektivt säkerställa sina rättigheter även i ett online-sammanhang. På samma sätt kan svarandena också vilja förlita sig på skärmdumpar för att bestrida påståenden om intrångsgörande beteende.

I vissa medlemsstater¹⁰⁰ är de behöriga rättsliga myndigheternas nuvarande praxis att erkänna skärmdumpar som bevisning, under förutsättning att de har tagits av en notarie eller exekutionstjänsteman, och att de på ett tillräckligt synligt och exakt sätt anger de påstådda intrångsgörande varorna eller tjänsterna. Med tanke på avsaknaden av uttryckliga regler i detta hänseende kan Ipred enligt kommissionens uppfattning inte sägas nödvändigtvis kräva en sådan praxis. Kommissionen ser emellertid ett sådant tillvägagångssätt som förenligt med Ipred. Det kan ses som bästa praxis eftersom det kan vara ett bra sätt att hantera parternas förutnämnda behov, samtidigt som det säkerställer att det finns tillräcklig säkerhet vad gäller bevisningens noggrannhet och tillförlitlighet, på grundval av vilken den behöriga rättsliga myndigheten ska besluta fallet.

Möjligheten som finns i nationell lagstiftning i vissa medlemsstater att tillåta skärmdumpar som bevisning i rättsliga förfaranden som väckts inom ramen för Ipred, förutsatt att de på ett tillräckligt synligt och exakt sätt anger de påstådda intrångsgörande varorna eller tjänsterna samt uppfyller vissa rättssäkerhetsgarantier, kan enligt kommissionen anses vara bästa praxis. Beroende på nationella rättssystem kan sådana skyddsåtgärder bland annat innefatta skyldigheten att få sådan bevisning upptagen av en notarie eller exekutionstjänsteman.

V. GARANTERA DEN INRE MARKNADENS DIMENSION I SÄKERSTÄLLANDET AV IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

⁹⁹ Se skäl 23 i Ipred. See also [C-324/09, L'Oréal v. eBay](#), punkt 135; [C-70/10, Scarlet Extended](#), punkt 31; [C-360/10, SABAM](#), punkt 29.

¹⁰⁰ T.ex. Belgien, Frankrike, Polen.

1. Förtydligande av vilka rättigheter som omfattas av direktivet

Ipred gäller de åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter.¹⁰¹ (artikel 1). Direktivet gäller för varje intrång i immateriella rättigheter som föreskrivs genom unionsrätten och/eller genom den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning, även om direktivet inte påverkar medel som är eller kan tillhandahållas enligt EU-lagstiftning eller nationell lagstiftning eftersom dessa medel kan vara gynnsammare för rättighetshavare (artikel 2.1)¹⁰². Ipred gäller utan att påverka de särskilda bestämmelserna om verkställighet av rättigheter och undantag i EU:s lagstiftning om upphovsrätt och närstående rättigheter (artikel 2.2). Det påverkar inte EU-lagstiftningen om skydd av personuppgifter eller e-handelsdirektivet i allmänhet, i synnerhet artiklarna 12–15 i det direktivet (artikel 2.3 i Ipred).

Immateriella rättigheter som omfattas av direktivet

Även om direktivet inte innehåller en förteckning över de specifika rättigheter som anses vara immateriella rättigheter för dess ändamål, anges i skäl 13 att dess tillämpningsområde bör definieras så brett som möjligt för att omfatta alla de immateriella rättigheter som omfattas av bestämmelserna i EU-lagstiftningen på detta område och/eller enligt medlemsstaternas nationella lagstiftning.

År 2005 utfärdade kommissionen ett icke juridiskt bindande uttalande¹⁰³ om artikel 2 i direktivet för att klargöra dess tillämpningsområde. Kommissionen antydde i detta uttalande att den anser att åtminstone följande immateriella rättigheter omfattas av direktivets tillämpningsområde:

- Upphovsrätt eller rättigheter närstående upphovsrätten.
- En databasframställares sui generis-rätt.
- Rättigheter som tillhör skaparen av kretsmönster i halvledarprodukter.
- Varumärkesrättigheter.
- Mönsterskydd.
- Patenträttigheter, inklusive rättigheter som härrör från certifikat om tilläggsskydd.
- Geografiska beteckningar.
- Bruksmodellskydd.
- Växtförädlarrättigheter.
- Firmanamn, om dessa är skyddade som exklusiva rättigheter i den berörda nationella lagstiftningen.

Enligt kommissionens uppfattning borde de åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i direktivet under alla omständigheter vara tillgängliga i intrångsförfaranden avseende varje rättighet som anges i dess uttalande från 2005.

Samordning med direktivet om affärshemligheter

Viss osäkerhet kvarstår emellertid, särskilt vad gäller andra rättigheter som skyddas enligt nationell lagstiftning, såsom domännamn, affärshemligheter och andra handlingar som ofta omfattas av nationell lagstiftning om illojal konkurrens (t.ex. renommésnyltning). Även om medlemsstaterna i enlighet med skäl 13 i Ipred får utvidga direktivets bestämmelser för interna ändamål till handlingar som utgör illojal konkurrens, inklusive renommésnyltning

¹⁰¹ Enligt artikel 1 i avses med begreppet ”immateriella rättigheter” i detta direktiv även industriella rättigheter.

¹⁰² Se [C-367/15](#), OTK, punkt 23: ”Direktiv 2004/48 fastställer minimistandard när det gäller iakttagandet av immateriella rättigheter och hindrar inte medlemsstaterna från att vidta strängare skyddsåtgärder”.

¹⁰³ Uttalande från Kommissionen om artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (2005/295/EG), EUT L 94, 13.4.2005, s. 37.

eller liknande aktiviteter, är de inte skyldiga att göra det. Av de utvärderingar som hittills¹⁰⁴ har utförts förefaller det som om ingen av medlemsstaterna har beslutat att utvidga direktivets bestämmelser till sådana handlingar.

Antagandet av direktivet om affärshemligheter¹⁰⁵ 2016 gav ett förtydligande av de handlingar som hittills omfattas av nationell lagstiftning om illojal konkurrens. I direktivet om affärshemligheter anges att det inte bör påverka tillämpningen av annan relevant lagstiftning på andra områden, inbegripet immateriella rättigheter, och att det bör ses som *lex specialis* när dess tillämpningsområde överlappar tillämpningsområdet för Ipred¹⁰⁶. När införlivandet av direktivet om affärshemligheter är fullständigt¹⁰⁷ kommer alla som drabbas av handlingar som kan tolkas som olagligt förvärv, användning eller offentliggörande av affärshemligheter enligt definitionen i direktivet därför att i första hand kunna dra nytta av de åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i direktivet om affärshemligheter. När det gäller alla handlingar av illojal konkurrens som regleras på nationell nivå, och som inte omfattas av direktivet om affärshemligheter, gäller de allmänna reglerna. Bestämmelserna i Ipred kommer endast att tillämpas om den berörda medlemsstaten beslutar att utvidga tillämpningen av dem på nationell nivå i enlighet med skäl 13 i Ipred.

För affärshemligheter gäller direktivet om affärshemligheter som *lex specialis* avseende Ipred. För alla handlingar som innebär illojal konkurrens som regleras enligt nationell lagstiftning, och som inte avser intrång i en immateriell rättighet i den mening som avses i Ipred eller omfattas av direktivet om affärshemligheter, är bestämmelserna i Ipred endast tillämpliga om en medlemsstat beslutar att för interna ändamål utvidga dessa bestämmelser till att omfatta de aktuella handlingarna.

2. Förfaranden utanför direktivets tillämpningsområde

I direktivet hänvisas i artikel 2.1 specifikt till intrånget i immateriella rättigheter. I detta sammanhang har man ifrågasatt möjligheten att tillämpa bestämmelserna om genomförande av direktivet i förfaranden som syftar till att ogiltigförklara rättigheterna.

EU-domstolen klargjorde¹⁰⁸ att även om direktivet gäller för förfaranden som syftar till att säkerställa att immateriella rättigheter skyddas, gäller det inte ogiltighetsförfaranden där en person som inte är innehavare av en immateriell rättighet bestrider det skydd som beviljats innehavaren av motsvarande rättigheter.

Dessutom ansåg EU-domstolen¹⁰⁹ att direktivet inte är tillämpligt på förfaranden i vilka de som är skyldiga att betala den rimliga ersättningen väcker talan vid den nationella domstolen, för ett beslut mot det organ som är ansvarigt för att samla in ersättningen och fördela den till upphovsrättsinnehavare, som försvarar talan.

¹⁰⁴ I synnerhet, rapport från kommissionens "Tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter"(KOM(2010)0779 slutlig); "Stödstudie för efterhandsutvärdering och konsekvensbedömning på förhand av direktivet om immateriella rättigheter (Ipred)", Technopolis Group i ett konsortium med EY och Schalast Rechtsanwälte, 2017, s. 69–70.

¹⁰⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/943 av den 8 juni 2016 om skydd mot att icke röjd know-how och företagsinformation (företagshemligheter) olagligen anskaffas, utnyttjas och röjs (EUT L 157, 15.6.2016, s. 1).

¹⁰⁶ Skäl 39 i direktivet om företagshemligheter.

¹⁰⁷ Medlemsstaterna ska införliva direktivet senast den 9 juni 2018.

¹⁰⁸ EU-domstolens dom (tredje avdelningen) av den 15 november 2012, [C-180/11](#), *Bericap Záródástechnikai Bt. v Plastinnova 2000 Kft*, EU:C:2012:717, punkt 79–81.

¹⁰⁹ EU-domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 10 april 2014, [C-435/12](#), *ACI Adam BV and Others v Stichting de Thuiskopie and Stichting Onderhandelingen Thuiskopie vergoeding*, EU:C:2014:254, punkt 63.

De åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i Ipred kan inte åberopas vid förfaranden för ogiltigförklaring av immateriella rättigheter, eller i förfaranden som innebär betalning av en rättvis ersättning till upphovsrättsinnehavare som väckts mot det organ som ansvarar för att samla in och fördela sådan ersättning.

3. Rätt att ansöka om åtgärder, förfaranden och sanktioner

I artikel 4 i direktivet anges att medlemsstaterna, under vissa förutsättningar, måste erkänna följande personer som berättigade att ansöka om åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i direktivet: i) innehavare av immateriella rättigheter, ii) alla andra personer som är behöriga att använda dessa rättigheter, särskilt licenstagare, iii) organ som förvaltar kollektiva immateriella rättigheter, och iv) organ som tillvaratar branschintressen.

Licenstagare

I artikel 4 b i direktivet anges att personer som är behöriga att använda immateriella rättigheter, i synnerhet licenstagare, har rätt att begära de åtgärder, förfaranden och sanktioner som anges i direktivet i den utsträckning som tillåts av och i enlighet med bestämmelserna i tillämplig lagstiftning. Det har emellertid ifrågasatts om en licenstagare också har rätt att söka tillämpning av dessa åtgärder om licenstagaren, trots att denne erhållit en licens från rättighetshavare, inte har registrerat en sådan licens i ett lämpligt register, om det är relevant.

EU-domstolen har klargjort¹¹⁰ att licenstagaren, i enlighet med förordningarna i fråga om licenser som utfärdats för en registrerad gemenskapsformgivning ("RCD") eller EU-varumärket ("EUTM"), kan väcka talan om påstått intrång i den RCD/EUTM som är föremål för licensen, även om licensen inte har upptagits i respektive gemenskapsregister eller register över EU-varumärken, och att en sådan licenstagare i synnerhet bör ha möjlighet att ansöka om förelägganden.

Även om dessa domar kan ses som indikationer på att detsamma gäller artikel 4 b i Ipred beror detta på de bestämmelser i nationell lagstiftning i den berörda medlemsstaten till vilken bestämmelserna uttryckligen hänvisar för att avgöra den rättsliga statusen för personerna i fråga enligt direktivet.

I rättspraxis avseende EU:s bestämmelser om design- och varumärkesskydd anser EU-domstolen att licenstagarna har rättslig status att ansöka om förelägganden, även utan föregående registrering. För andra immateriella rättigheter enligt artikel 4 b i IPRED är dessa frågor beroende av nationell lagstiftning.

Organ som förvaltar kollektiva immateriella rättigheter och organ som tillvaratar branschintressen

I artikel 4 c och d föreskrivs att de organ som förvaltar kollektiva immateriella rättigheter respektive de organ som tillvaratar branschintressen, vilka regelbundet erkänts rättigheten att företräda rättighetshavare, har rätt att ansöka om det civilrättsliga säkerställande som föreskrivs i direktivet "i den mån detta tillåts i och överensstämmer med bestämmelserna i tillämplig lag"¹¹¹. I detta sammanhang varierar genomförandet av förmågan hos kollektiva organ att väcka talan väsentligt mellan medlemsstaterna.

¹¹⁰ EU-domstolens dom (sjunde avdelningen) av den 4 februari 2016, [C-163/15](#), *Youssef Hassan v Breiding Vertriebsgesellschaft mbH*, EU:C:2016:71, punkt 26; EU-domstolens dom (sjunde avdelningen) av den 22 juni 2016, *C-419/15*, *Thomas Philipps GmbH & Co. KG v Grüne Welle Vertriebs GmbH*, EU:C:2016:468, punkt 25.

¹¹¹ Samma fras har förts in i artikel 4 b i Ipred.

Även om formuleringarna som används i dessa bestämmelser tyder på att medlemsstaterna har rätt att besluta i detta avseende, föreskriver flera medlemsstater möjligheten att bevilja sådana organ rätten att väcka talan på sina medlemmars vägnar, om deras syfte är att försvara sina medlemmars rättigheter och ärendet anses intressant för medlemmarna¹¹². Kommissionen konstaterar att detta i allmänhet tycks förbättra möjligheten att effektivt säkerställa immateriella rättigheter. Detta särskilt eftersom sådana organ i vissa fall kan vara i bättre position och bättre utrustade (när det gäller tillgång till information, sakkunskap, personal, finansiell ställning osv.) än rättighetshavarna själva för att på ett faktiskt och effektivt sätt inleda rättsliga förfaranden mot intrång i immateriella rättigheter vid behov, särskilt när rättighetshavarna är små och medelstora företag¹¹³.

Flera medlemsstater har beslutat att utnyttja den möjlighet som fastställs i artikel 4 c och d i Ipred att ge de organ som förvaltar kollektiva immateriella rättigheter och de organ som tillvaratar branschintresse, vilka regelbundet erkänts rättigheten att företräda rättighetshavare, rätten att ansöka om de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i Ipred. Att göra det förbättrar i allmänhet det effektiva säkerställandet av immateriella rättigheter och kan därför betraktas som bästa praxis.

4. Presumtion om innehav av upphovsrätt och närstående rättighet

I artikel 5 i direktivet anges en presumtion om innehav av upphovsrätt som ej utesluter motbevisning till förmån för personen (upphovsmannen eller innehavaren av upphovsrättsliga rättigheter), vars namn förekommer på verket eller det skyddade alstret på vanligt sätt. Denna bestämmelse syftar till att underlätta dessa personers möjlighet till säkerställande, med tanke på att bevis på upphovsrätt eller närstående rättighet kan vara svåra att tillhandahålla, särskilt när flera verk är inblandade.

Enligt kommissionens åsikt har medlemsstaterna en visst rätt att bestämma vid tillämpningen av artikel 5, särskilt när det gäller närmare bestämmelser om när och hur det nödvändiga motbeviset för denna presumtion tillhandahålls, eftersom denna bestämmelse inte innehåller några uttryckliga regler i detta hänseende. Det noteras emellertid att dessa detaljerade regler och det sätt på vilket de tillämpas inte kan vara sådana att de ifrågasätter effektiviteten i artikel 5.

Presumtionen om innehav av upphovsrätt som ej utesluter motbevisning i artikel 5 i Ipred bör tolkas och tillämpas på ett sådant sätt att dess syfte att underlätta säkerställandet av relevanta immateriella rättigheter av upphovsmän och innehavare av upphovsrättsliga rättigheter skyddas.

5. Tillgänglighet av vissa specifika åtgärder

Bevisning

I artiklarna 6 och 7 i direktivet anges skyldigheter för medlemsstaterna att se till att det finns effektiva medel för att framställa och bevara bevis. Syftet med dessa bestämmelser är att garantera att de uppgifter som behövs för att avgöra huruvida ett intrång i immateriella rättigheter har ägt rum och om så är fallet, vilka konsekvenser det har, även om sökanden inte är i besittning av denna information, görs tillgänglig för sökanden och de behöriga rättsliga myndigheterna. Dessa förfaranden bör emellertid ta hänsyn till svarandens rättigheter och

¹¹² Bestämmelser av detta slag finns i Frankrike, Belgien, Portugal och Nederländerna.

¹¹³ Enligt den allmänna återkoppling som mottagits från de berörda parterna. Se även "Stödstudie för efterhandsutvärdering och konsekvensbedömning på förhand av direktivet om immateriella rättigheter", Technopolis Group i ett konsortium med EY och Schallast Rechtsanwälte, 2017, s. 88–89.

tillhandahålla nödvändiga garantier, inklusive skydd av konfidentiell information och skydd av personuppgifter och privatliv¹¹⁴.

Enligt artikel 7.1 får de behöriga rättsliga myndigheterna vid en motiverad ansökan besluta om snabba och effektiva interimistiska åtgärder för att bevara relevant bevisning på det påstådda intrånget. Rätten att bevara bevisning är uttryckligen tillämplig innan prövningen av sakfrågan inleds, förutsatt att skyddet av konfidentiell information och frivilliga garantier och säkerheter (såsom avses i artikel 7.2) för att undvika potentiellt missbruk föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Det innebär särskilt att sökanden också kan göra en lämplig förfrågan genom förhandsavgörande, inbegripet i vissa fall förfaranden *ex-parte*¹¹⁵.

I vissa medlemsstater är det fortfarande svårt att ansöka om sådana interimistiska bevarandeåtgärder innan prövningen av sakfrågan faktiskt har inletts¹¹⁶. Den uttryckliga formuleringen i artikel 7.1 i direktivet anger emellertid att en begäran om sådana åtgärder inte bör avvisas av det enda skälet att prövningen av sakfrågan ännu inte har inletts.

Rätt till information

De synpunkter som uttrycktes i det offentliga samrådet pekade på osäkerhet om huruvida rätten till information i artikel 8 Ipred kan utövas innan någon prövningen av sakfrågan gällande ett intrång i immateriella rättigheter har utfärdats¹¹⁷. I artikel 8.1 anges att en rätt till informationsbeslut kan utfärdas ”i samband med ett förfarande om intrång i en immateriell rättighet”. Emellertid anges inte, såsom är fallet t.ex. i artikel 7.1 att ett sådant beslut kan utfärdas ”redan innan prövningen av sakfrågan inletts”. Inte heller anges det uttryckligen att det kan utfärdas innan prövningen av sakfrågan är avslutad. Som ett resultat är det i vissa medlemsstater svårt att få rätt till informationsbeslut före det slutliga beslutet i prövningen av sakfrågan.

EU-domstolen förklarade nyligen¹¹⁸ att formuleringen i artikel 8.1 inte medför att rätten till information nödvändigtvis måste utövas i samma rättsliga förfaranden som förfarandet gällande ett intrång i en immateriell rättighet. I synnerhet fann den att rätten till information kan åberopas när sökanden, efter det slutgiltiga avslutandet av förfarandet vid vilket man konstaterat ett intrång i en immateriell rätt, i ett separat och efterföljande förfarande söker tillhandahållande av information om varornas eller tjänsternas ursprung och distributionsnätverk i vilka intrång i den immateriella rätten sker, med avsikt att väcka talan om skadestånd.

Även om tillvägagångssättet skiljer sig mellan medlemsstaterna, kan en viss bästa praxis identifieras. I Tyskland föreskrivs det till exempel¹¹⁹ i varumärkeslagen att man, i händelse av ett uppenbart intrång i den aktuella immateriella rättigheten, kan besluta om skyldigheten att tillhandahålla information genom ett preliminärt föreläggande i enlighet med de relevanta bestämmelserna i den tyska civilprocesslagen.

Specifikationen i artikel 8 i Ipred, om att en rätt till informationsbeslut är tillgänglig ”i samband med” förfaranden gällande ett intrång i en immateriell rättighet, innebär att ett beslut om tillhandahållande av information inte nödvändigtvis behöver tas under samma rättsliga förfaranden. Det kan också beslutas separat i efterföljande förfarande med tanke på en

¹¹⁴ Skäl 20 i Ipred.

¹¹⁵ Se avsnittet om möjligheter och fördelar med en skyddsskrift, s. 15.

¹¹⁶ Arbetsdokument – Utvärdering av direktiv 2004/48/EG, sid. 13.

¹¹⁷ Samråd om utvärderingen och moderniseringen av den rättsliga ramen för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, s. 22.

¹¹⁸ EU-domstolens dom (nionde avdelningen) av den 18 januari 2017, [C-427/15](#), *NEW WAVE CZ, a.s. v ALLTOYS*, EU:C:2017:18, punkt 27.

¹¹⁹ Punkterna 2 och 7 i avsnitt 19 i den tyska varumärkeslagen.

eventuell skadeståndstalan. Beroende på tillämpliga bestämmelser i nationell lagstiftning kan det också beslutas i ett tidigare skede, genom ett preliminärt föreläggande.

Korrigeringsåtgärder

I artikel 10 i direktivet anges att de behöriga rättsliga myndigheterna kan besluta om återkallelse från handelskanaler av varor som har visat sig vara intrångsgörande i en immateriell rättighet, när så är lämpligt, av det material och den utrustning som huvudsakligen har använts för att skapa eller tillverka varorna. Dessutom kan det beslutas om deras slutgiltiga borttagning från handelskanalerna eller deras förstörelse. Sådana åtgärder ska genomföras på bekostnad av intrångsgörare.

Artikel 10 i direktivet grundar sig på artikel 46 i Trips-avtalet. I artikel 10.3 i Ipred, precis som i den tredje meningen i artikel 46 i Trips-avtalet, föreskrivs det att det vid prövningen av en begäran om korrigeringsåtgärder är nödvändigt att beakta behovet av proportionalitet mellan intrångets allvar, de sanktioner som förelagts och tredje parts intressen. Enligt efterföljande mening i artikel 46 vad gäller varumärkesförfalskade varor är det dessutom inte tillräckligt att bara avlägsna det varumärke som olagligt har fästs på varor, annat än i undantagsfall, för att tillåta att varorna släpps ut i handelskanalerna. Det framgår av EU-domstolens allmänna rättspraxis i detta avseende¹²⁰ att artikel 10 i direktivet så långt det är möjligt ska tolkas och tillämpas mot bakgrund av denna bestämmelse i Trips-avtalet.

Det är också värt att notera att man i artikel 10, i motsats till bestämmelserna om skadestånd (artikel 13), inte uttryckligen kräver att en intrångsgörare har begått ett immaterialrättsintrång utan att veta det, eller utan att denne rimligen borde ha vetat det, för att de aktuella åtgärderna ska åläggas.

Artikel 10 i direktivet ska så långt det är möjligt tolkas och tillämpas mot bakgrund av artikel 46 i Trips-avtalet. I enlighet med den sistnämnda bestämmelsen är det emellertid inte tillräckligt att bara avlägsna det varumärke som olagligt har fästs på varumärkesförfalskade varor, annat än i undantagsfall för att tillåta att varorna släpps ut i handelskanalerna.

6. Gränsöverskridande dimension

Avsikten med Ipred är emellertid inte att skapa harmoniserade regler om rättsligt samarbete, domstols behörighet eller erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, och inte heller att reglera frågor om tillämplig lag. Det finns andra EU-rättsliga instrument som reglerar sådana frågor, och som i princip är tillämpliga även på immaterialrättens område och vid immaterialrättsliga tvister¹²¹.

När det gäller dessa andra EU-rättsliga instrument på privaträttens område ska domstolarnas behörighet i medlemsstaterna bestämmas i enlighet med Bryssel I-förordningen¹²². Den förordningen reglerar erkännande och verkställighet av sådana domstolars beslut i hela EU. Regler om tillämplig lag avseende utomobligatoriska förpliktelser, som ofta är föremål för

¹²⁰ Se t.ex. domstolens dom av den 16 juni 1998, [C-53/96](#), *Hermès International v FHT Marketing Choice BV*, EU:C:1998:292, punkt 28; C-275/06, *Promusicae*, punkt 60.

¹²¹ Skäl 11 i Ipred.

¹²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (omarbetning) (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).

säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, tillhandahålls genom Rom II-förordningen¹²³.

Behöriga domstolar, i synnerhet för förelägganden

Många immaterialrättsliga tvister har en transnationell dimension. Därför kan rättstvister om immateriella rättigheter, särskilt de som begås i en online-miljö, äga rum samtidigt i flera medlemsstater. Det kan vara utmanande för rättighetshavare, särskilt när det gäller att fastställa den behöriga nationella domstolen och omfattningen av de begärda föreläggandena.

Det är anmärkningsvärt att Bryssel I-förordningen innehåller flera förtydliganden om domstolarnas behörighet att utfärda interimistiska åtgärder i gränsöverskridande fall. I skäl 25 i förordningen ingår uttryckligen en hänvisning till Ipred, vilket förtydligar att begreppet ”Interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder” i den mening som avses i *bland annat* artikel 35 i förordningen¹²⁴ innefattar exempelvis skyddsåtgärder som syftar till att erhålla information eller bevara bevisning som avses i artiklarna 6 och 7 i Ipred.

Enligt Bryssel I-förordningen ska rättighetshavare som regel väcka talan mot en påstådd intrångsgörare av immateriella rättigheter vid domstolen i den medlemsstat där den påstådda intrångsgöraren har hemvist (artikel 4). Om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden kan de också göra vid domstolen i den ort där skadan inträffade eller kan inträffa (artikel 7.2).

Dessutom föreskrivs i Bryssel I-förordningen en möjlighet att väcka talan mot en påstådd intrångsgörare, som är en av flera svarande i domstolen i den medlemsstat där någon av dem har hemvist, förutsatt att det finns ett tillräckligt nära samband mellan käromålen för att en gemensam handläggning och dom ska vara påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar (artikel 8.1). EU-domstolen har förklarat¹²⁵ att av denna bestämmelse, i samband med ett fall som rör intrång i upphovsrätt, ska tolkas så att den enda omständigheten att käromål har väckts mot flera svarande med stöd av nationella bestämmelser som skiljer sig åt mellan medlemsstaterna inte utgör hinder för tillämpningen av denna bestämmelse.

Erkännande och verkställighet av domar

I enlighet med Bryssel I-förordningen (artikel 39) kan varje beslut av en domstol i en medlemsstat som är verkställbart i den medlemsstaten också verkställas i andra medlemsstater, utan att någon verkställighetsförklaring krävs (dvs. inget krav på *exekvaturförfarande*).

EU-domstolen har hävdats att begreppet ”privaträttens område”, i den mening som avses i artikel 1 i Bryssel I-förordningen, ska tolkas så att denna förordning gäller erkännande och verkställighet av ett beslut av en nationell domstol som förelagt böter för att säkerställa efterlevnad av en dom på privaträttens område¹²⁶.

Frågor om domstolars behörighet, erkännande och verkställighet av domstolsavgöranden och tillämplig lag som uppstår i samband med rättstvister rörande immateriella rättigheter ska

¹²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 864/2007 av den 11 juli 2007 om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (EUT L 199, 31.7.2007, s. 40).

¹²⁴ Artikel 35 i Bryssel I-förordningen har följande lydelse: ”Interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en medlemsstat, får begäras hos domstolarna i den medlemsstaten, även om en domstol i en annan medlemsstat är behörig att pröva målet i sak.”

¹²⁵ Domstolens beslut (tredje avdelningen) den 7 mars 2013, mål [C-145/10 REC.](#), *Eva-Maria Painer v Standard Verlags GmbH and Others*, ECLI:EU:C:2013:138, s. 72–84.

¹²⁶ [C-406/09 Realchemie](#).

avgöras i enlighet med de EU-rättsliga instrument som reglerar dessa frågor, i synnerhet Bryssel I- och Rom II-förordningarna.

Särskilt Bryssel-förordningen innehåller vissa förtydliganden om domstolarnas behörighet när det gäller tillämpningen av interimistiska åtgärder som grundar sig på artiklarna 6 och 7 i Ipred i gränsöverskridande fall, samt särskilda regler om möjligheten att väcka talan mot en person som är en av flera svarande.

VI. NÄSTA STEG

Kommissionen kommer fortsätta ett nära samarbete med alla EU-medlemsstater, behöriga rättsliga myndigheter och andra parter som är inblandade i säkerställandet av immateriella rättigheter i förfaranden inför dessa myndigheter. Detta för att säkerställa att EU:s rättsliga ram, och i synnerhet Ipred, förblir ändamålsenligt, samt för att bygga på den vägledning som beskrivs i detta dokument.

Såsom det anges i meddelandet *"Ett balanserat system för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter som svarar mot dagens samhällsutmaningar"*, kommer kommissionen, utöver den vägledning och bästa praxis som anges ovan, i synnerhet att

- arbeta med medlemsstaternas nationella experter och domare om ytterligare inriktade riktlinjer för att tillhandahålla mer detaljerad och praktisk vägledning om specifika frågor som rör Ipred, mot bakgrund av erfarenheter från bästa praxis,
- framlägga ovannämnda riktlinjer och bästa praxis online, *bland annat* via portalen Ditt Europa.

Bilaga – Förteckning över relevanta domar från EU-domstolen

1. Domstolens dom av den 16 juni 1998, [C-53/96](#), *Hermès International v FHT Marketing Choice BV*, EU:C:1998:292, [61996CJ0053](#)
2. Domstolens dom (stora avdelningen) av den 29 januari 2008, [C-275/06](#), *Productores de Música de España (Promusicae) v Telefónica de España SAU*, EU:C:2008:54, [62006CA0275](#) / [62006CJ0275](#)
3. Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 14 februari 2008, [C-450/06](#), *Varec SA v Belgian State*, EU:C:2008:91, [62006CA0450](#)
4. Domstolens beslut (åttonde avdelningen) av den 19 februari 2009, [C-557/07](#), *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten GmbH v Tele2 Telecommunication GmbH*, EU:C:2009:107, [62007CB0557](#)
5. Domstolens dom (stora avdelningen) av den 12 juli 2011, [C-324/09](#), *L'Oréal SA and Others v eBay International AG and Others*, EU:C:2011:474, [62009CJ0324](#)
6. Domstolens dom (stora avdelningen) av den 18 oktober 2011, [C-406/09](#), *Realchemie Nederland BV v Bayer CropScience AG.*, EU:C:2011:668, [62009CJ0406](#)
7. Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 24 november 2011, [C-70/10](#), *Scarlet Extended SA v Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM)*, EU:C:2011:771, [62010CJ0070](#)
8. Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 16 februari 2012, [C-360/10](#), *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) v Netlog NV*, EU:C:2012:85, [62010CJ0360](#)
9. Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 19 april 2012, [C-461/10](#), *Bonnier Audio AB and Others v Perfect Communication Sweden AB*, EU:C:2012:219, [62010CJ0461](#)
10. Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 15 november 2012, [C-180/11](#), *Bericap Záródástechnikai Bt. v Plastinnova 2000 Kft.*, EU:C:2012:717, [62011CJ0180](#).
11. Domstolens beslut (tredje avdelningen) av den 7 mars 2013, mål [C-145/10 REC.](#), *Eva-Maria Painer v Standard VerlagsGmbH and Others*, ECLI:EU:C:2013:138, [62010CO0145](#).
12. Domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 27 mars 2014, [C-314/12](#), *UPC Telekabel Wien GmbH v Constantin Film Verleih GmbH and Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH*, EU:C:2014:192, [62012CJ0314](#)
13. Domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 10 april 2014, [C-435/12](#), *ACI Adam BV and Others v Stichting de ThuisKopie and Stichting Onderhandeligen ThuisKopie vergoeding*, EU:C:2014:254, [62012CJ0435](#)
14. Domstolens dom (stora avdelningen) av den 3 september 2014, [C-201/13](#), *Johan Deckmyn and Vrijheidsfonds VZW v Helena Vandersteen and Others*, EU:C:2014:2132, [62013CA0201](#)
15. Domstolens dom (fjärde avdelningen) av den 16 juli 2015, [C-580/13](#), *Coty Germany GmbH v Stadtparkasse Magdeburg*, EU:C:2015:485, [62013CJ0580](#)
16. Domstolens dom (första avdelningen) av den 16 juli 2015, [C-681/13](#), *Diageo Brands BV v Simiramida-04 EOOD*, EU:C:2015:471, [62013CJ0681](#)
17. Domstolens dom (sjunde avdelningen) av den 4 februari 2016, [C-163/15](#), *Youssef Hassan v Breiding Vertriebsgesellschaft mbH*, EU:C:2016:71
18. Domstolens dom (femte avdelningen) av den 17 mars 2016, [C-99/15](#), *Christian Liffers v Producciones Mandarina SL and Mediaset España Comunicación SA, anciennement Gestevisión Telecinco SA*, EU:C:2016:173, [62015CJ0099](#)

19. Domstolens dom (sjunde avdelningen) av den 22 juni 2016, [C-419/15](#), *Thomas Philipps GmbH & Co. KG v Grüne Welle Vertriebs GmbH* EU:C:2016:468
20. Domstolens dom (andra avdelningen) av den 7 juli 2016, [C-494/15](#), *Tommy Hilfiger Licensing LLC and Others v DELTA CENTER a.s.*, EU:C:2016:528, [62015CJ0494](#)
21. Domstolens dom (femte avdelningen) av den 28 juli 2016, [C-57/15](#), *United Video Properties Inc. v Telenet NV*, EU:C:2016:611, [62015CJ0057](#)
22. Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 15 september 2016, [C-484/14](#), *Tobias Mc Fadden v Sony Music Entertainment Germany GmbH*, EU:C:2016:689
23. Domstolens dom (nionde avdelningen) av den 18 januari 2017, [C-427/15](#), *NEW WAVE CZ, a.s. v ALLTOYS, spol. s r. o.*, EU:C:2017:18
24. Domstolens dom (femte avdelningen) av den 25 januari 2017, [C-367/15](#), *Stowarzyszenie "Oławska Telewizja Kablowa" w Oławie v Stowarzyszenie Filmowców Polskich w Warszawie*, EU:C:2017:36, [62015CN0367](#)

Pågående:

[C-644/16](#) *Synthon* – Begäran om förhandsavgörande framställd av Hoge Raad der Nederlanden (Nederländerna) den 15 december 2016, *Synthon BV v Astellas Pharma Inc.* (artikel 6 i Ipred).

[C-149/17](#) *Bastei Lübbe* – Begäran om förhandsavgörande framställd av Landgerichts München I (Tyskland) den 24 mars 2017, *Bastei Lübbe GmbH & Co. KG v Michael Strotzer* (artikel 3.2 i Ipred).

[C-521/17](#) *SNB-REACT* – Begäran om förhandsavgörande framställd av Tallinna Ringkonnakohus (Estland) den 1 juni 2017.